

ZPRAVODAJ

UNIVERZITY PARDUBICE

◆ číslo 31, ZÁŘÍ 2002 ◆

univerzita

univerzita

univerzita

univerzita

univerzita

univerzita

DO ZAČÁTKU AKADEMICKÉHO ROKU

Milí studenti, milí zaměstnanci,

dovolte mi, abych Vás jménem svým a jménem vedení Univerzity Pardubice pozdravil na prahu nového akademického roku.

Několik stovek absolventů univerzitu - obdobně jako každý rok - opustilo, téměř dva tisíce nováčků mezi nás přichází. Na osm stovek pedagogů a zaměstnanců se ve více či méně stejném složení bude podílet na tom, aby naše vysoká škola i v tomto novém akademickém roce naplnila poslání a účel, pro který byla založena.

Všichni – doufejme – s elánem, předsevzetími a odhodláním, s nabytými silami po vydatném létě vstupujeme do dalšího roku studia, vzdělávání, vyučování, sebevzdělávání, vědeckého bádání, organizace a koordinace té mozaiky činností, jež vzdělávací a vědeckovýzkumné aktivity doprovázejí a bez nichž jedno bez druhého nelze uskutečňovat.

Dnes tvoří naše Alma mater se všemi svými součástmi, fakultami, vysokoškolskými pracovišti a úřady tepající jednotný celek. Jak harmonicky bude bít srdce tohoto složitého a neustále se rozvíjejícího organismu, závisí na každém z nás, na naší vzájemné spolupráci,

vstřícnosti, konstruktivní a tvořivé kritičnosti, na naší pílí a vytrvalosti. Každý z nás má možnost svoje dosažené výsledky a život školy aktivně ovlivňovat. Věřím, že zejména členové akademické obce budou svých práv hojně využívat a se ctí se zhostí své části zodpovědnosti za to, jak bude Univerzita Pardubice vypadat, až budou další absolventi na konci tohoto roku svá studia končit, a jak kvalitní odborníci se s námi budou loučit.

Vážení studenti, milí kolegové,

přeji Vám, abyste překonávali s odhodláním všechny překážky a problémy, které nám každodenní studium a práce přináší, a abyste intenzivně vnímali radosti a potěšení, které vysokoškolské prostředí vytváří, a prožívali pocitu uspokojení z kvalitních výkonů a kolegiálního prostředí, jehož tvůrci jsme si navzájem.

Těším se na setkávání s Vámi.

Hodně trpělivosti, vytrvalosti, odhodlání a cílevědomosti Vám v novém akademickém roce 2002/2003 přeje

prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., rektor

Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Pardubice do roku 2007 a jeho aktualizace pro rok 2003

DLOUHODOBÉ PRIORITY

VZDĚLÁVACÍ ČINNOST:

- Diverzifikace nabídky studijních programů podle potřeb praxe a zájmu absolventů středních škol, a to z hlediska studijních oborů, forem i stupňů studia.
- Příprava dalších bakalářských studijních programů ve spolupráci s vyššími odbornými školami.
- Harmonizace studijních programů a oborů s EU.
- Podpora studijních programů vyučovaných v cizím jazyce, které povedou k zvýšení počtu studentů zahraničních vysokých škol na UPa.
- Příprava studentů na konkurenční prostředí společného trhu práce v podmínkách EU.
- Podpora aktivních metod výuky s využitím informačních technologií.

- Podpora integrace výuky příbuzných předmětů v různých studijních programech, a to i v programech zabezpečovaných různými součástmi univerzity.

VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST:

- Rozvíjet spolupráci s domácími vědeckými pracovišti (AV ČR a dalšími výzkumnými pracovišti).
- Zvýšit zapojení do národních a mezinárodních vědeckovýzkumných programů.
- Rozvíjet aplikovaný výzkum ve spolupráci se subjekty mimo univerzitu.

INFRASTRUKTURA:

- Po dokončení přípravy zahájit výstavbu nového areálu FChT.
- Dobudovat těžké laboratoře DFJP.
- Vytvářet postupně předpoklady k převedení areálu Střední zdravotnické školy a Vyšší zdravotnické školy Pardubice v Průmyslové ulici do majetku univerzity.

- Nadále zvyšovat ubytovací kapacitu kolejí a zlepšovat sociální zázemí studentů, včetně postupného a úplného zavedení jednotné datové sítě.
- Dořešit majetkoprávní vztahy dislokovaných pracovišť, zejména vzhledem k nutným opravám budov, ve kterých jsou umístěny.
- Vytvářet předpoklady k tomu, aby v územním plánu města Pardubice měla univerzita dostatečný prostor pro svůj další rozvoj.

AKTUALIZACE DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU

PRO ROK 2003

VZDĚLÁVACÍ ČINNOST:

- Vytvářet podmínky pro integraci výuky příbuzných předmětů v různých studijních programech.
- Akreditovat další bakalářské studijní programy, a to jak na fakultách, tak ve spolupráci s vyššími odbornými školami.
- Akreditovat další magisterské programy na Fakultě humanitních studií.
- Vytvářet postupně předpoklady k diverzifikaci magisterských a doktorských studijních programů, a to na všech součástech univerzity.
- Výrazněji rozšířit mobilitu studentů a akademických pracovníků v rámci vzdělávacích programů Evropské unie.

VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST:

- Aktivně rozvíjet mezinárodní spolupráci ve vědě a výzkumu.
- Podporovat a stimulovat zapojení pracovišť univerzity do 6. Rámcového programu EU.
- Výraznější měrou se podílet na spolupráci s ústavu Akademie věd České republiky, výzkumnými centry a dalšími organizacemi zabývajícími se výzkumem.
- Předložit návrhy výzkumných záměrů, a to tak, aby do nich byly zapojeny všechny fakulty a ústavy univerzity.

INFRASTRUKTURA:

- Pokračovat v rozšiřování datové a telefonní sítě do dalších prostor univerzity a kolejí.
- Dokončit přípravné práce a zahájit výstavbu nového areálu FChT a dostavbu univerzitního kampusu.
- Propojit a vytvořit podmínky k maximálnímu využití databázových systémů pokrývajících studijní agendu, ekonomickou agendu, agendu související s oběhem dokladů a dalších informací.
- Nadále zvyšovat lůžkovou kapacitu kolejí a zvyšovat kvalitu ubytování.

OSTATNÍ:

- Aktivně spolupracovat s průmyslovými podniky ve vědě, výzkumu a vzdělávací činnosti.
- Pokračovat v soustavném zkvalitňování prezentace fakult, vysokoškolských ústavů a dalších součástí univerzity mezi odbornou veřejností a v médiích.

- Při rozvoji univerzitního kampusu v Polabinách úzce spolupracovat s městem Pardubice.
- Společně s představiteli Pardubického kraje připravovat převod areálu Střední zdravotnické školy v Průmyslové ulici do majetku univerzity.

Dlouhodobý záměr Univerzity Pardubice byl:

1. projednán na jednání kolegia rektora dne 15. dubna 2002;
2. schválen Akademickým Senátem Univerzity Pardubice dne 25. dubna 2002;
3. projednán ve Správní Radě Univerzity Pardubice dne 3. května 2002;
4. projednán ve Vědecké Radě Univerzity Pardubice dne 20. května 2002.

Několik slov k Dlouhodobému záměru Univerzity Pardubice:

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), stanovuje povinnost veřejné vysoké školy vypracovat, projednat s MŠMT, každoročně aktualizovat a zveřejňovat koncepční dokument „Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti“ (dále jen „Dlouhodobý záměr“). Dlouhodobý záměr vychází z konkrétních potřeb a strategických cílů dané vysoké školy a jeho struktura je předepsána. Jednotlivé kapitoly pojednávají o využití intelektuálního potenciálu mladé generace, vysokoškolském vzdělávání a trhu práce, studijních programech a vzdělávání, celoživotním vzdělávání, informačních technologiích, výzkumu a vývoji, akademických pracovnících, hodnocení kvality vzdělávání, mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání, řízení a financování univerzity, ubytovacích a stravovacích zařízeních a péči o studenty.

Dlouhodobý záměr vysoké školy může být rozhodný pro výši dotace ze státního rozpočtu pro konkrétní vysokou školu. Dílčí záměry v jednotlivých oblastech, u kterých ministerstvo deklaruje svou podporu, mohou být podpořeny vyhlášením příslušného programu, ve kterém vysoké školy o finanční podporu obvykle usilují formou veřejné soutěže. Ve vyhlášení těchto konkrétních programů je často požadováno, aby předkládané projekty byly prokazatelně vázány na Dlouhodobý záměr dané vysoké školy. Tak tomu bude i v případě předkládání návrhů výzkumných záměrů, kdy je podle návrhu nařízení vlády ČR (ve vazbě na zákon č. 130/2000 Sb.) požadován podrobný popis vztahu problematiky výzkumného záměru a jeho souvislosti s Dlouhodobým záměrem.

V roce 2001 se Univerzita Pardubice podařilo získat z Rozvojových programů MŠMT vázaných na Dlouhodobý záměr celkem 6,7 mil. Kč (FHS 2,1 / FES 1,6 / FChT 1,6 / DFJP 0,2 / UPa 1,2 mil. Kč). V roce letošním získala univerzita touto cestou celkem 23,8 mil. Kč (FHS 6,8 / FES 6,1 / FChT 6,5 / DFJP 0,1 / UPa 4,3 mil. Kč).

*prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.
prorektor pro vnější vztahy a rozvoj UPa*

Ze zasedání akademického senátu univerzity

Dlouhodobý záměr univerzity patřil rovněž mezi sadu dokumentů, které projednával Akademický senát Univerzity Pardubice na svém **4. zasedání dne 25. dubna 2002**. Schvaloval rovněž rozsáhlé materiály jako je Výroční zpráva o činnosti Univerzity Pardubice a Výroční zpráva o hospodaření Univerzity Pardubice za rok 2001. Rektor prof. Ludwig v úvodním slově konstatoval, že všechny tři materiály byly projednány a schváleny kolegiem rektora dne 15. dubna a dále byly navrženy k projednání správní a vědecké radě univerzity. Informace k jednotlivým materiálům dále podali jejich zpracovatelé.

Prorektor doc. Cakl informoval o struktuře Výroční zprávy o činnosti univerzity za rok 2001, která se proti roku předešlému zásad-

ním způsobem nezměnila. Komentoval rovněž tabulky vyžadované MŠMT. Upozornil, že výroční zpráva o činnosti je důležitým dokumentem univerzity nejen pro svoji dokumentační hodnotu, ale i z hlediska hodnocení univerzity ministerstvem. Je sestavena tak, aby odrazila veškeré základní a významné aktivity univerzity, fakult a pracovišť.

Kvestor Ing. Bukač krátce komentoval Zprávu o hospodaření univerzity za rok 2001, která vychází z účetní uzávěrky organizace. Obsahuje rozsáhlou tabulkovou část, která vychází z požadavků MŠMT. Krátce zhodnotil hospodaření univerzity za uplynulý rok a navrhl řešení vzniklé ztráty organizace. Závěr zprávy obsahuje tabulky a grafy pro možnost srovnání vývoje v hospodaření univerzity

v letech 1996 – 2001. V diskusi předsedkyně ekonomické komise senátu Ing. Hyxová upozornila na některé nedostatky v tabulkách a senátorka PhDr. Píšová doporučila překontrolování tabulkové části zprávy. Kvestor vzal připomínky na vědomí a po jejich prověření byly do zprávy zapracovány.

Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti univerzity komentoval prorektor doc. Málek. Jedná se o materiál pravidelně ročně rozšiřovaný o další plánované období, tj. nyní zpracováváný do roku 2007. Materiál byl vypracován ve vedení univerzity a také na základě podkladů z fakult. Prorektor komentoval zejména tabulky s plánovanými počty studentů a kapitoly týkající se výzkumných záměrů a územního rozvoje univerzity a jejich pracovišť.

Rektor prof. Ludwig upozornil na záměr vytvořit co nejkompletnější materiál se všemi plánovanými důležitými aktivitami univerzity, protože od něj se budou odvíjet jednání s MŠMT a přidělování finančních prostředků na činnost univerzity. V souvislosti s tím nastínil hlavní rozvojové trendy univerzity a univerzitního kampusu, které bylo nutné do dlouhodobého záměru zahrnout, aby se staly základem pro rozpracování v konkrétních následných projektech. Zejména se jedná o plánování počtu studentů, jejich struktury, typů a forem studia, budování studijních programů v anglickém jazyce, vytčení základních směrů vědeckovýzkumné činnosti ve výzkumných záměrech a rozvoj areálů Stavařov-Polabiny a v Průmyslové ulici.

K jednotlivým materiálům proběhla diskuse a představitelé univerzity zodpověděli dotazy senátorů. Senátoři předložené materiály schválili s doporučením, aby do nich byly zapracovány vznesené formální připomínky.

Plánované projednání změn vnitřních předpisů Fakulty ekonomicko-správní bylo odročeno vzhledem k některým nedostatkům v předkládaných materiálech. Na jednání se rovněž nedostavil žádný z předkladatelů vnitřních předpisů fakulty, aby podal bližší komentář k navrhovaným dokumentům. Navíc nutno podotknout, že senát nebyl pro přijetí usnesení a schválení fakultních vnitřních předpisů usnášeníschopný, neboť nebyla přítomna dvouřetinová většina senátorů.

Senát dále projednal návrh rektora na jmenování Disciplinární komise Univerzity Pardubice pro celouniverzitní studijní programy, tj. v současné době pro program Informační technologie. Po diskusi byla v tajné volbě schválena Disciplinární komise Univerzity Pardubice ve složení: doc. Ing. Jaroslav Janda, CSc., prorektor UPa - předseda, Ing. Petr Veselý – odborný asistent DFJP, Mgr. Věra Záhorová, odborná asistentka DFJP, Leona Richterová – studentka, Vladimír Půlpán – student a Jan Řezníček – student. Po zahájení studia v nových bakalářských celouniverzitních programech bude disciplinární komise doplněna o zástupce studentů a pedagogů těchto programů.

V závěru jednání akademického senátu informoval prorektor doc. Čákl o zasedání předsednictva Rady vysokých škol, které se uskutečnilo 18. dubna, kde se m.j. jednalo o: výhledu demografického vývoje České republiky do roku 2050 a jeho vlivu na ekono-

miku státu a trendy ve vzdělanosti, o vyhodnocení rozvojových programů, o návrhu změn ve stanovách RVŠ týkajících se vytvoření komory soukromých vysokých škol atd.

Student David Šourek seznámil přítomné s jednáním výjezdního zasedání Studentské komory Rady vysokých škol, které se uskutečnilo v Bartošovicích v Orlických horách ve dnech 18. – 20. dubna. Projednávány otázkami bylo postavení studentů v terciárním vzdělávání, financování veřejného vysokého školství a školné na vysokých školách.

5. zasedání akademického senátu univerzity se uskutečnilo ještě v červnu, resp. **18. června**. Vzhledem k množství vnitřních předpisů, které byly na programu projednání, by se zasedání dalo charakterizovat jako „legislativní smrš“:

1. Úpravy v příloze č. 1 Statutu Univerzity Pardubice - seznamu akreditovaných studijních programů univerzity.
2. Novela Studijního a zkušebního řádu Univerzity Pardubice pro studium v bakalářských a magisterských studijních programech.
3. Novela Statutu Fakulty ekonomicko-správní.
4. Změny a doplnění Jednacího řádu Vědecké rady FES.
5. Novela Stipendijního řádu FES.
6. Změny a doplnění Disciplinárního řádu FES.
7. Novela Volebního a jednacího řádu AS FES.
8. Změny Studijního a zkušebního řádu Fakulty chemicko-technologické.
9. Volební a jednací řád Vědecké rady Fakulty humanitních studií.
10. Řád celoživotního vzdělávání FHS.

Všechny předložené vnitřní předpisy univerzity nebo fakult byly podrobeny důkladnému projednání i v legislativní komisi akademického senátu ve spolupráci s právníkem univerzity. Dle jejich doporučení byly senátem následně přijaty včetně doporučených úprav.

V tajném hlasování byl schválen návrh zástupce Fakulty ekonomicko-správní v Radě vysokých škol, jímž bude pro další období děkan fakulty doc. Ing. Jan Čapek, CSc.

V souvislosti s přípravou volby kandidáta na funkci rektora pro funkční období 2003-2006 byla zvolena pětičlenná volební komise ve složení:

Bc. Petr Franc, doc. Ing. Karel Handlř, CSc., Michaela Píšová, M.A., Ph. D., doc. Ing. Radim Roudný, CSc., prof. Ing. Karel Šotek, CSc.

V závěru jednání byla diskutována situace v ubytování studentů na kolejích v následujícím akademickém roce a změna ubytovacího systému, s níž vystoupili studentští reprezentanti. Senátorka Ing. An-sorgová vznesla námitku, že zástupce studentů a Studentské rady Univerzity Pardubice nebyl přizván na jednání vedení univerzity s představiteli fakult a ředitelkou Správy kolejí a menzy, které se touto záležitostí zabývalo. Rektor situaci vysvětlil a zástupce studentů ubezpečil, že vedení univerzity je vždy připraveno a ochotno s nimi jednat o studentských záležitostech. Situace v systému ubytování na kolejích se vyjednává tak, aby nepříznivý dopad nedostatku ubytovací kapacity byl na všechny kategorie studentů co nejspřavedlivější.

(vw)

Zasedala Správní rada Univerzity Pardubice

V pátek 3. května od 10 hodin zasedala Správní rada Univerzity Pardubice. Projednávala základní dokumenty vysoké školy, jak to ukládá zákon o vysokých školách: výroční zprávu o činnosti univerzity za rok 2001, výroční zprávu o hospodaření za rok 2001, rozpočet univerzity na rok 2002 a dlouhodobý záměr tvůrčí činnosti univerzity do roku 2007 a jeho aktualizaci pro rok 2003. Projednala rovněž další záležitosti související s činností pardubické vysokoškolské instituce.

Rektor prof. Ludwig komentoval rozsáhlou zprávu o činnosti univerzity. Během svého vystoupení upozornil na některé nejdůle-

žitější aktivity vysoké školy v roce 2001, a to jak ve vzdělávací, tak ve vědeckovýzkumné činnosti, zmínil se o kvalifikační struktuře akademických pracovníků, zapojení univerzity do mezinárodních aktivit a spolupráce, do rozvojových programů, hovořil o některých významných vnitřních záležitostech vysoké školy, investičním záměru dostavby univerzitního kampusu, stavu a rozšiřování informačních technologií a dalším. V rozpravě předseda SR pozitivně hodnotil realizovanou reakreditaci Fakulty ekonomicko-správní a nastartovaný proces získávání mladých pracovníků. Zavedení společného bakalářského programu Ošetřovatelství je hodnoceno rov-

předseda SR UPa Ing. Rabas řídí zasedání správní rady

členové SR UPa (zprava): Ing. Rabas, Ing. Czabe, Ing. Křenek, Ing. Kasnar a za UPa rektor prof. Ludwig a kvestor Ing. Bukač

něž kladně, přestože v sobě skrývá určitá úskalí v oblasti materiálně-technického zázemí, jež bude dále řešeno ve spolupráci s Pardubickým krajem.

Kvestor Ing. Bukač krátce zhodnotil hospodaření univerzity za rok 2001, komentoval závazky UPa, dosaženou průměrnou mzdou, vynakládání účelových prostředků a informoval členy SR, že vzniklá ztráta organizace bude pokryta z Fondu rozvoje investičních prostředků. V rozpravě zodpověděl společně s rektorem některé dotazy členů SR, zejména související se strukturou pracovníků, růstem nákladů, vymáháním pohledávek a dodatečně získanými finančními zdroji z rozvojových projektů a grantových soutěží, bez nichž by univerzita nemohla zajistit chod v současném systému výuky a nabízených programech.

Rektor univerzity byl požádán o komentář k rozpočtu univerzity na rok 2002. Oproti minulému roku v jeho sestavování nedošlo k zásadním změnám a vznikl po dohodě s vedením všech fakult univerzity tak, aby byly pokryty všechny činnosti univerzity. Kladně se v rozpočtu projevil nárůst objemu finančních prostředků, přicházejících na univerzitu z různých zdrojů, jak v části státní dotace na financování studijních programů, tak v části příspěvku na vědu a výzkum. Výrazně se v rozpočtu projevilo aktivní zapojení pracovníků univerzity do rozvojových programů. Zdokonalil se rovněž systém vzájemného započítávání pedagogických výkonů mezi fakultami. V rozpravě k tomuto bodu byl diskutován systém odpisů majetku univerzity a vytvoření rezervy.

V souvislosti s dlouhodobým záměrem tvůrčí činnosti univerzity nastínil rektor hlavní rozvojové trendy univerzity a univerzitního kampusu a priority pro rok 2003. Rozprava k tomuto bodu se dotkla konkurenceschopnosti univerzity na trhu vysokých škol v ČR i Evropě, strukturované a flexibilní nabídky studijních programů, programů vyučovaných v cizích jazycích, jež jsou základní podmínkou pro vstup VŠ do evropského prostoru a zvýšení mezinárodní prestiže univerzity, spolupráce s úřady práce při přípravě kvalifikovaných

členové SR UPa (zleva): Ing. Stoulil, Ing. Stříteský, Ing. Špaček

odborníků s ohledem na trh práce, spolupráce s externími subjekty při využívání technologického a intelektuálního zázemí a potenciálu univerzity, přípravy dlouhodobého investičního záměru a dobudování uceleného univerzitního kampusu v Pardubicích.

Při kontrole plnění usnesení správní rady č. 05/2001 z 11. května 2001 kvestor univerzity Ing. Bukač podal komentář ke stavu majetkoprávních záležitostí (prodej stavebních pozemků o výměře 91 m² na Stavařově stavebnímu bytovému družstvu Družba Pardubice), jež byly předmětem jednání SR a usnesení č. 5/2001. K prodeji veřejného osvětlení v areálu UPa městu Pardubice se vyjadřovala SR per rollam v listopadu 2001. Plnění usnesení SR ze dne 26. listopadu 2001 k této záležitosti bylo doplněno komentářem kvestora univerzity o dalším postupu a stavu prodeje. Primátor města Pardubic Ing. Stříteský informaci doplnil, jakým způsobem je tato věc projednávána v radě a zastupitelstvu města. Kontrola dalších bodů usnesení byla bez dalších připomínek.

Jednání, na kterém se sešlo sedm z devíti členů správní rady, řídil její předseda Ing. Michal Rabas, 1. zástupce hejtmána Pardubického kraje.

Současné složení Správní rady UPa:

Mgr. Miroslav Boštík
Ing. Vlastimil Czabe
Ing. Jan Kasnar, CSc.
Ing. Petr Křenek, CSc.
Mgr. Miloslav Kučera
Ing. Michal Rabas
Ing. Pavel Stoulil
Ing. Jiří Stříteský
Ing. Jan Špaček

V závěru zasedání Správní rada Univerzity Pardubice přijala jednohlasně následující usnesení:

Správní rada Univerzity Pardubice projednala a bere na vědomí:

1. Plnění usnesení a zápis z 5. jednání Správní rady Univerzity Pardubice ze dne 11. května 2001 a usnesení na základě hlasování „per rollam“ ze dne 26. listopadu 2001.
2. Výroční zprávu o činnosti a výroční zprávu o hospodaření Univerzity Pardubice za rok 2001.
3. Rozpočet Univerzity Pardubice na rok 2002.
4. Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Pardubice do roku 2007 a jeho aktualizaci pro rok 2003.
5. Aktuální informace rektora a kvestora Univerzity Pardubice o činnosti univerzity mezi zasedáními správní rady, které byly poskytnuty v průběhu projednávání bodů programu zasedání Správní rady Univerzity Pardubice.

(vw)

8. zasedání Vědecké rady Univerzity Pardubice dne 20. května 2002

prezentace doc. Ing. Vlastimila Melichara, CSc. v rámci jeho řízení ke jmenování profesorem

Rektor prof. Ludwig, předseda vědecké rady, představil členům vědecké rady prof. MUDr. Arnošta Pellanta, DrSc., který byl na základě jeho návrhu a projednání v Akademickém senátu Univerzity Pardubice kooptován za člena vědecké rady.

Skrutátorkami byly navrženy: doc. RNDr. Ludmila Macháčová, CSc. a doc. PhDr. Věra Poláčková, CSc., které byly jednohlasně schváleny a ujal se práce.

V době mezi zasedáními vědecké rady jmenoval rektor na návrh děkana Fakulty chemicko-technologické a děkana Dopravní fakulty Jana Pernera, po projednání ve vedení univerzity a v souladu s § 71 a odst. 11 § 72 zákona o vysokých školách čtyři docenty, jimž byly slavnostně předány při jednání vědecké rady docentské diplomy. Před vlastním předáním diplomů nové docenty krátce představili děkani fakult.

- Doc. Ing. Petra Šulcová, Ph.D., která působí na Katedře anorganické technologie Fakulty chemicko-technologické byla jmenována docentkou pro obor Chemie a technologie anorganických materiálů s účinností od 1. dubna 2002.
- Doc. Ing. Josef Svoboda, CSc. působí na Katedře polygrafie a fotofyziky Fakulty chemicko-technologické a rektor jej jmenoval docentem pro obor Technologie organických látek s účinností od 1. dubna 2002.
- Doc. Ing. Václav Cempírek, Ph.D. působí na Katedře technologie a řízení dopravy Dopravní fakulty Jana Pernera a rektor jej jmenoval docentem pro obor Technologie a management v dopravě a telekomunikacích s účinností od 1. března 2002.
- Doc. Ing. Jan Kout, CSc., pracovník Výzkumného ústavu železničního Praha, působící na Dopravní fakultě Jana Pernera na Katedře provozní spolehlivosti, diagnostiky a mechaniky v dopravě - pro předmět mechanika, byl jmenován docentem pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura s účinností od 1. března 2002.

Poté proběhlo řízení ke jmenování profesorem doc. Ing. Vlastimila Melichara, CSc.

Děkan Dopravní fakulty Jana Pernera prof. Ing. Milan Lánský, DrSc. představil kandidáta a stručně informoval o složení hodnotící komise a průběhu řízení ke jmenování profesorem na Dopravní fakultě Jana Pernera. Veřejnou profesorskou přednášku pro obor Technologie a management v dopravě a telekomunikacích s názvem „Cenová elasticita poptávky ve veřejné dopravě“ přednesl kandidát před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera dne 27. března 2002. Doc. Ing. Vlastimil Melichar, CSc. působí na

katedře dopravního managementu, marketingu a logistiky dopravní fakulty, zároveň jako její vedoucí, též ve funkci proděkana fakulty pro vědeckovýzkumnou činnost a zahraniční styky. Vědecké radě se kandidát prezentoval v krátkém vystoupení, v němž informoval o své dosavadní pedagogické práci na fakultě. Ve své vědecké práci se zaměřuje zejména na rozpracování a aplikace obecné teorie poptávky a nabídky v analýze poptávky a nabídky v dopravě, principy hodnocení kvality dopravních procesů a služeb z pozice dopravce i zákazníka a na rozpracování zásad aplikace socioekonomické efektivity investic v dopravě. Na konkrétním příkladě stanovení relativních koeficientů cenové elasticity poptávky v osobní veřejné dopravě – v MHD Pardubicích – v jednotlivých tržních segmentech pomocí regresního lineárního modelu a stanovení prognózy počtu přepravovaných osob při zvýšení ceny jízdného krátce kandidát naznačil zaměření své vědecké práce v posledních letech. Zmínil se následně o citačním ohlasu na své publikační aktivity, o svých vědeckých, studijních a přednáškových pobytech v zahraničí a zastávaných funkcích v odborných grémiích a pracovních skupinách. Na závěr svého vystoupení naznačil oblasti, kterými se hodlá ve své další vědecké a pedagogické práci zabývat do budoucna. Ve veřejné části rozpravy zodpověděl kandidát řadu dotazů z pléna. Po neveřejné části rozpravy přistoupili členové vědecké rady k tajnému hlasování o tom, zda má být kandidát jmenován profesorem pro obor Technologie a management v dopravě a telekomunikacích.

Vědecká rada dále projednala Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti do roku 2007 a jeho aktualizaci pro rok 2003.

K materiálu proběhla diskuse, která se týkala především plánovaného rozvoje počtu studentů univerzity, zajištění studijních programů pedagogy, jejich kvality a doplnění odborníky přicházejícími na VŠ z praxe. Bylo konstatováno, že nárůst počtu studentů bude možný jen za předpokladu pokračování rozvojových programů a jejich financování zvláště. Fakulta ekonomicko-správní předpokládá nárůst zejména v programech v kombinované formě studia. I podle demografického vývoje bude plán počtu studentů rovněž aktuálně modifikován. Další část diskuse byla věnována vědeckovýzkumným směrům jednotlivých fakult v souvislosti s přípravou nových výzkumných záměrů. Diskutován byl i předpokládaný plán investiční výstavby a jeho tabulková část, která zahrnuje pouze akce plánované z FRIM univerzity. Očekává se realizace dalších akcí, či jejich rozšíření na základě získání dalších zdrojů k jejich financování. Rektor TU v Liberci prof. Lukáš ocenil plán zajištění ubytování pro zahraniční studenty jako předpoklad pro další rozvoj studia v angličtině a otevření univerzity světu. Někteří členové vědecké rady ocenili přípravu materiálu, přesto doporučili dopracovat materiál pro stránce lingvistické.

V závěru jednání vědecké rady proběhla diskuse k dalším otázkám:

Rektor Technické univerzity v Liberci prof. Lukáš nastolil téma, jak vysoká škola reaguje na nový vysokoškolský zákon v oblasti nabídky strukturovaného studia, jeho prostupnosti se studijními programy jiných VŠ a míru projednání pro další skutečnosti mimo univerzitu, případně i se zahraničními vysokými školami. Tato otázka je na Univerzitě Pardubice rozpracovávána zatím okrajově, nikoliv na institucionální úrovni. Fakulta chemicko-technologická a Fakulta humanitních studií si v tomto směru začínají u vybraných studijních programů vytvářet představu, kde asi k takové spolupráci s vysokými školami v ČR může v budoucnu dojít.

Prof. Němec navodil téma další vědeckovýzkumné činnosti vysokých škol v návaznosti na praxi a zároveň na neexistenci státní koncepce výzkumu. V diskusi vyjádřil přesvědčení, že vysoké školy

musí sehrát aktivní úlohu v prosazování vysoké úrovně vzdělanosti, celoživotního vzdělávání a cíleného špičkového výzkumu jako celospolečenské nutnosti zejména při soustavném vyjednávání s politickou reprezentací státu. Plánování vědy a výzkumu jak na vysoké škole, tak z celospolečenského pohledu (na státní úrovni) má své omezené možnosti. Jedině vysokou profesionální úroveň a zkušeností vysokoškolských pedagogů, tj. vědecko-pedagogického potenciálu vysoké školy transformovaného do vysoké kvality absolventů, lze docílit pozitivního rozvoje vzdělanosti. Je na reprezentaci vysokých škol, aby zároveň s tím ovlivňovala postavení vysokých škol ve společnosti a obhajovala a prosazovala rozvíjené a možné vědeckovýzkumné směry před politickou reprezentací.

Členové vědecké rady obdrželi další písemné materiály: Výroční zprávu o činnosti Univerzity Pardubice za rok 2001, Plán odbor-

ných vědeckých akcí univerzity pro rok 2002 a k dispozici byl Seznam publikací univerzity za rok 2001.

Usnesení schválené Vědeckou radou Univerzity Pardubice dne 20. 5. 2002:

Vědecká rada Univerzity Pardubice:

1. Schvaluje návrh na jmenování doc. Ing. Vlastimila Melichara, CSc. profesorem pro obor Technologie a management v dopravě a telekomunikacích a doporučuje rektorovi, aby návrh na jeho jmenování prezidentem republiky byl předložen ministru školství, mládeže a tělovýchovy ČR.
2. Projednala „Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti do roku 2007 a jeho aktualizaci pro rok 2003“. Po úpravách, které vyplynuly z diskuse, dlouhodobý záměr schvaluje.

(vw)

Dekrety novým profesorům Univerzity Pardubice předal v pražském Karolinu prezident republiky

V pátek 10. května se ve Velké aule Karolina v Praze uskutečnila slavnostní ceremonie, při níž prezident republiky předal profesorské dekrety sto pěti novým profesorům českých vysokých škol.

Nové profesory jmenuje podle vysokoškolského zákona dvakrát do roka prezident republiky na návrh vědecké rady vysoké školy, který předkládá rektor ministru školství.

Za účasti rektora Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc. převzali z rukou prezidenta republiky své dekrety rovněž tři profesoři Univerzity Pardubice, jimiž se s účinností od 15. května 2002 stali:

- **prof. Ing. Ladislav Koudelka, DrSc.** z Katedry obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické **pro obor Chemie a technologie anorganických materiálů,**

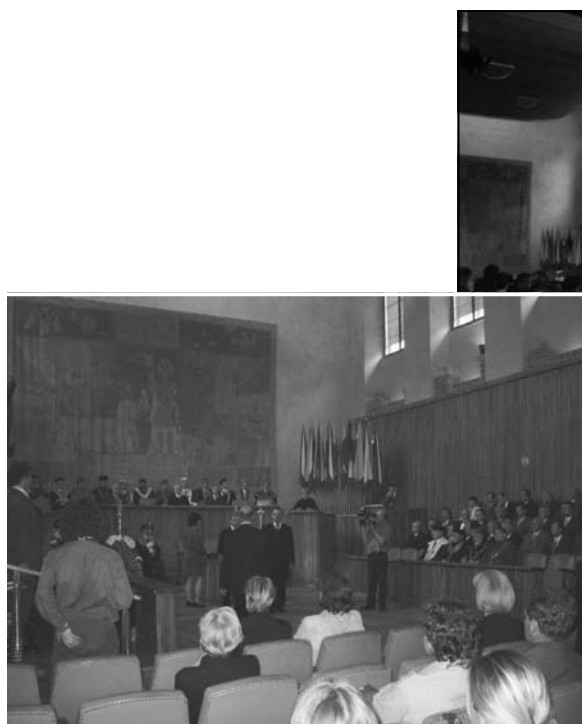
- **prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.** ze Společné laboratoře chemie pevných látek Univerzity Pardubice a Akademie věd ČR **pro obor Fyzikální chemie,**

- **prof. Ing. Jaroslav Vacek, DrSc.** z Katedry dopravní infrastruktury Dopravní fakulty Jana Pernera **pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura.**

Na návrh Vědecké rady a rektora Univerzity Pardubice byl jmenován profesorem pro obor Fyzikální chemie též prof. Ing. Vladimír Mareček, DrSc., který působí na Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR.

Jmenováním k získání nejvyššího akademického titulu gratulujeme.

(vw)

slavnostní udílení profesorských dekretů v Karolinu za účasti prezidenta republiky Václava Havla

Návštěva 1. náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy na Univerzitě Pardubice

Ve středu 17. dubna jednal s představiteli univerzity 1. náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR PaedDr. Jaroslav Souřal, CSc.

Na úvod jeho návštěvy na univerzitě byl přijat rektorem Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslavem Ludwigem, CSc. V následné hodinové diskusi s ostatními členy vedení Univerzity Pardubice – prorektory a kvestorem univerzity – se hovořilo o perspektivách rozvoje vysoké školy, záměrech další výstavby v univerzitním kampusu a dalším rozšiřování studijní nabídky a v souvislosti s ní i prosto-

rového zázemí pro výuku. Součástí jednání, jehož se účastnila i radní Pardubického kraje pro oblast školství paní Marie Málková a Ing. Miroslav Váňa, poradce ministra pro místní rozvoj, byly rovněž otázky rozvíjených bakalářských programů, připravovaných ve spolupráci s vyššími odbornými školami v Pardubicích. Na závěr jednání 1. náměstka ministra na univerzitě se v zasedací místnosti rektora od 12.30 hodin uskutečnila tisková konference s hojnou účastí redaktorů oblastních deníků, rozhlasu a televize.

(vw)

5. Rámcový program EU končí – 6. RP začíná Pohled na Informační den – 30. 5. 2002

Již druhým rokem působí ve spolupráci s VÚOS, a. s., na Univerzitě Pardubice Regionální informační a kontaktní centrum (RI-KoC) pro východní Čechy. Personální obsazení se změnilo, ale úkoly zůstaly stejné. Na místo paní Ing. Karolíny Kašparové, která se stala maminkou, nastoupila 1. 4. 2002 Ing. Monika Vejchodová. Přestože neuplynula příliš dlouhá doba od jejího nástupu, musela proniknout do spleti podprogramů 5. Rámcového programu a na seminářích pořádaných Technologickým centrem AV ČR k 6. Rámcovému programu vstřebat kvantum informací, odborných výrazů a zkratek, jimiž ji zkušení harcovníci zahrnuli.

První akcí, kterou zorganizovala pro akademické pracovníky a všechny další zájemce nejen z Univerzity Pardubice, ale i z vysokoškolských institucí v Hradci Králové a výzkumných organizací v Pardubickém a Hradeckém kraji, byl informační den k 6. Rámcovému programu EU.

Dne 30. května v 10 hodin si v utěšeně zaplněné posluchárně A3 univerzitní auly po krátkém úvodním slově Ing. Vejchodové vyslechli účastníci prezentaci pracovníků Regionálního kontaktního centra Liberec, slečny Ing. Radky Pittnerové a paní Ing. Moniky Kůrkové. V ní se v krátkosti seznámili s principy a záměry vědecko-

Zdeněk Zabilanský, Ing. Eva Hillerová

Ing. Eva Hillerová

Ing. Radka Pittnerová

Ing. Monika Vejchodová

technické spolupráce v evropském výzkumném prostoru. ERA (European Research Area) je cíl, k němuž směřují aktivity všech předcházejících, i zatím posledního 6. Rámcového programu, který byl vytýčen pro období let 2002 – 2006.

Základními principy 6. RP jsou:

- vytvoření nástrojů k silnějšímu propojení evropských výzkumných aktivit a zvýšení efektivity řešení výzkumných problémů;
- vybudování významné pozice evropského výzkumu ve světě;
- integrace výzkumu ve vybraných tematických prioritách.

Rozpočet 6. RP je úctyhodný – 16 270 mil. EUR.

Proto určitě všechny přitáhlo, ve které z tematických priorit by měli možnost se zapojit. Svůj prostor si mohou všichni zájemci najít mezi prioritami programu:

- Genomika a biotechnologie pro zdraví;
- Technologie informační společnosti;
- Nanotechnologie a nanovědy;
- Letectví a kosmický výzkum;
- Kvalita a zdravotní nezávadnost potravin;
- Trvale udržitelný rozvoj;
- Občané a vládnutí ve znalostní společnosti (zaměřeno na EU).

Integrace výzkumu bude podporována především tvorbou Sítí excelence, Integrovanými projekty a dalšími nástroji a typy projektů. Jde o složité nástroje, jejichž principy každému zájemci paní Ing. Vejchodová ráda objasní na lince 6417 nebo e-mailu: monika.vejchodova@upce.cz. Nutno podotknout, že půjde o složité projekty, kde bude nezbytné rozvíjet spolupráci se silnými a ve vědě uznávanými partnery. Česká republika patří s dalšími kandidátskými zeměmi EU mezi tzv. asociované státy se stejnými právy a povinnostmi v 6. RP jako členské země EU.

Příspěvek ČR činí ročně 800 mil. Kč.

V rámci 6. RP a ještě dobíhajícího 5. RP existuje řada příležitostí, především pro mladé vědce z kandidátských zemí, účastnit se workshopů pořádaných JRC (Joint Research Centre – Společné výzkumné centrum) Evropské komise

<http://www.jrc.cec.eu.int/enlargement/training/list.htm>

anebo stáží v rámci Výzkumných tréninkových sítí

<http://www.cordis.lu/improving/networks/home.htm> nebo

<http://www.improving.cordis.lu/rtn>

a Marie Curie Fellowship: <http://improving.cordis.lu/mc>.

Zájemci o tyto informace se mohou obrátit opět na Ing. Vejchodovou nebo se podívat na výše uvedené internetové stránky.

Na závěr setkání vystoupila zástupkyně Technologického centra AV ČR paní Ing. Eva Hillerová, která má dlouholeté zkušenosti z rámcových programů. Ochotně a kvalifikovaně odpovídala na dotazy z publika a nabídla všem pomoc při podávání projektů. Poodhalila nám i zákulisí schvalování projektů v Bruselu a upozornila na zdánlivé drobnosti, které však mohou být při schvalování projektů klíčové. Přestože se setkání přehouplo přes dobu oběda, většina účastníků zůstala až do konce. A i po tom, co Ing. Vejchodová poděkovala přítomným za účast a A3 byla připravována na další provoz, stál okolo Ing. Hillerové hlouček zájemců s otázkami, na které se nepodařilo odpovědět v diskusi. To nejdůležitější, co asi od Ing. Hillerové zaznělo a co by měli mít na paměti vědci, kteří vědí, že mají co nabídnout, je, že 6. rámcový program je na svém počátku a nyní je nejlepší možnost uspět s projektem. Regionální centrum, na naší univerzitě zastoupené Ing. Monikou Vejchodovou a ve VÚOS, a. s., Ing. Vratislavem Černým a Ing. Alenou Valterovou, bude aktuálně informovat o dalších akcích, workshopech a přednáškách. Užitečné informace lze nalézt rovněž na stránkách RIKoC: <http://www.rikoc.upce.cz>.

Zdeňka Kulhánková,
referát mezinárodních vztahů, rektorát UPa

FOXCONN CZ na akademické půdě

Firma Foxconn CZ ve spolupráci s Univerzitou Pardubice připravila zajímavou příležitost setkat se s vrcholovými manažery.

Dne 21. května proběhla první ze série přednášek a neformálních diskusí s generálním ředitelem pardubické filiálky firmy Foxconn, panem Jimem Changem, nazvaná Trendy a výzvy PC průmyslu. Jazykem setkání byla angličtina.

V úvodu přednášky byla představena firma Foxconn jako ce-

lelek, její celosvětové působení, výrobní program, výrobní kapacity, ekonomické ukazatele, obrat. Pan Jim Chang hovořil s přehledem a očividným zaujetím. Vysvětlil, že firma Foxconn CZ, spol. s r. o., je stoprocentně vlastněná dceřiná společnost Hon Hai Precision Industry Co., Ltd. (dále jen Hon Hai) se sídlem v Taipei, která patří mezi největší světové zakázkové výrobce elektroniky. Po svém vzniku v roce 1974 rychle získala výrazný podíl na světovém trhu. Hlavní náplň zakázek tvoří zařízení pro výpočetní techniku, telekomunikace, spotřebitelskou elektroniku a mobilní komunikace.

Společnost Foxconn CZ, spol. s r. o. vznikla v první polovině roku 2000, v květnu téhož roku koupila pardubický podnik HTT-Tesla a koncem roku 2000 začala s výstavbou nového firemního komplexu. Výstavba si vyžádala 50 mil. USD, ale tato částka představuje pouze počátek rozsáhlého investičního programu, s nímž firma pro tento region počítá. Nový závod vyrábí počítače zn. Compaq určené pro trh EMEA, tj. region zahrnující Evropu, Střední východ a Afriku.

Po grafické prezentaci nejdůležitějších ekonomických ukazatelů a dat (obrat celé skupiny Hon Hai dosáhl v loňském roce 5 miliard USD) padla otázka, co vedlo firmu Foxconn k tomu, že v našem pardubickém regionu vystavěla jednu ze svých nejmodernějších poboček. Bylo patrné, že pana generálního ředitele tento dotaz naprosto nevyvedl z míry. Přesně specifikoval důvody: vzdělanost obyvatelstva v regionu, kvalifikace, tradice průmyslu, přepravní vzdálenosti v Evropě, cena pracovní síly. Pro volbu místa

*přednáška „Trendy a výzvy PC průmyslu“
generálního ředitele spol. s r. o. Foxconn CZ
pana Jima Changa*

firmy byla m. j. výhodná i vzdálenost do největších měst ČR a celé Evropy, kterou měl pan Jim Chang přesně zmapovanou. Posluchači velice pozitivně ocenili, do jakých detailů byla tato otázka zodpovězena.

Jak pan Jim Chang naznačil, možnosti spolupráce univerzity s firmou, která se nachází (vzdušnou čarou) cca 5 km od univerzitního kampusu, jsou různorodé. Společnost se zajímá o kvalifikované a vysokoškolsky vzdělané pracovní síly, nabízí možnost uplatnění pro absolventy, odborné praxe, do budoucna event. i možnost stipendií a v neposlední řadě i spolupráci v oblasti seminářních a diplomových prací.

Lze tedy jak studentům, tak akademickým pracovníkům doporučit další setkání se zástupci firmy Foxconn CZ, která jsou plánována na zimní semestr 2002 a o kterých budeme prostřednictvím pozvánky a plakátů včas informovat.

Jsou připravovány tyto přednášky:

- Supply Chain Management (Logistika zásobování v PC průmyslu), Jim Darroch, Vice President Foxconn CZ
- IT infrastruktura pro nadnárodní společnosti, Frank Lee, Calvin Chen, IT Managers, Foxconn CZ

Vážným zájemcům: prohlédněte si webové stránky firmy (www.foxconn.com), popř. se obraťte přímo na personální oddělení firmy Foxconn CZ se sídlem v Pardubicích, U Zámečku 26.

(zz-rmv)

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

Dvě otázky pro nové ředitele nových vysokoškolských ústavů:

**prof. MUDr. Arnoštu Pellantovi, DrSc. – řediteli Ústavu zdravotnických studií
a doc. Ing. Simeonu Karamazovi, Dr. – řediteli Ústavu informatiky**

Můžete čtenářům Zpravodaje Univerzity Pardubice přiblížit svoji vizi, s níž jste vstoupil do čela zcela nového vysokoškolského ústavu univerzity?

prof. Pellant:

„Do čela nového ústavu vstupuji s pocitem, že se podařilo realizovat myšlenku, která je prospěšná nejenom z hlediska společenského, ale která představuje i významný mezník v historii Univerzity Pardubice, Vyšší zdravotnické školy a Nemocnice Pardubice. Jsem

přesvědčen, že nový ústav vzniká na dobře vypracovaném studijním plánu, opírá se o příznivé odborné složení všech učitelů, má dobré prostorové i materiální vybavení a s výjimkou kolejí i zázemí pro studenty (knihovny, studovny, přístup k internetu atd.). Vysoce hodnotím společné úsilí, spolupráci a vstřícnost v jednání třech subjektů (Univerzity Pardubice, Nemocnice Pardubice a Vyšší zdravotnické školy Pardubice.), z jejichž iniciativy se podařilo tříletou prezenční formou bakalářského studijního programu Ošetřovatelství s obory Všeobecná sestra a Porodní asistentka akreditovat.

prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc.

znak Ústavu zdravotnických studií

Další důležitý pocit či představa vycházejí z toho, že přes značný kus vykonané práce leží většina úkolů teprve před námi. Nově vzniklý ústav je třeba postupně od základů budovat a s předpokládaným nárůstem výuky rozšiřovat. Je nutno se zabývat nejenom zahájením výuky již akreditované, ale již dnes je nezbytné pracovat na podkladech pro akreditační studia magisterského i kombinované formy studia bakalářského. K tomu je třeba využít dlouhodobých zkušeností s výukou na zdravotnické škole a od roku 1998 i s výukou třísemestrového nepovinné volitelného předmětu „Akreditovaná medicína pro inženýrské studium“, zařazeného pod katedru biologických a biochemických věd. Novým a velmi citlivým problémem bude získávání stávajících učitelů pro postgraduální doktorské studium a jejich zapojení do vědeckovýzkumné práce. Otázky spojené se zahájením činnosti i dalším rozvojem Ústavu zdravotnických studií představují komplexní problematiku, jejíž řešení bude vyžadovat též komplexní přístup.

doc. Karamazov:

Na sklonku loňského roku byl na Univerzitě Pardubice založen Ústav informatiky a je třeba zodpovědně definovat účel vzniku a zamyslet se nad jeho rozvojem a postavením v rámci univerzity včetně vztahu k jednotlivým fakultám.

Již toto jednoduché úvodní vymezení otvírá několik podotázek, na které je třeba odpovědět.

Jaký je účel vzniku ústavu? Na první pohled je odpověď zřejmá, až triviální. Byl akreditován celouniverzitní bakalářský studijní program Informatiční technologie a je třeba tento program zabezpečit jak po stránce pedagogické, personální, tak i po stránce hospodářské a administrativní.

Při určité znalosti situace v informatice na Univerzitě Pardubice nás však ihned napadají vážné protiargumenty. Podíváme-li se na strukturu výuky informatiky na jednotlivých fakultách, je až nepřijemně nápadné, jak se shodují. Jednotlivé obory mají sice v názvu podle své fakulty přívlastky „v dopravě“, „v ekonomii či správě“ nebo „v chemické technologii“, ale v podstatě učí základy „čisté“ informatiky. Ve světle těchto skutečností se zdá odpověď na položenou podotázku přece jen složitější. Nebylo by možné zajistit akreditovaný program na jedné z fakult? (Konečně jako doposud.) Neměl by být ústav, když už ho máme, jen jakýmsi koordinátorem s minimálním personálem? Má vůbec smysl? Proč na Univerzitě Pardubice existuje taková duplicita (triplicita?) v informatice?

Myslím, že odpovědi na tyto a podobné otázky je právě založení Ústavu informatiky. Musíme však důvody jeho vzniku chápat v širším kontextu. Jsem přesvědčen, že vedení univerzity založením ústavu udělalo první odvážný krok na cestě racionalizace a integrace informatiky v rámci celé univerzity. Je ovšem zřejmé, že bez určité koncepce rozvoje, která bude mít podporu vedení univerzity a snad i fakult, v případě, že by opravdu mělo jít o integraci informatiky, to asi nepůjde. Tím se dostáváme k další a důležitější podotázce.

Ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy republiky Československé.

Čís. 23703

v PRAZE, dne 31. července 1930.

Panu
MUDru Cyrilu Galovi,
asistentu II. české porodnické
kliniky

v
P r a z e .

Pověřuji Vás v dohodě s ministerstvem školství a národní osvěty, počínajíc dnem 15. srpna 1930, zatímke funkcí ředitele státního ústavu pro vzdělání a výcvik porodních asistentek v Pardubicích.

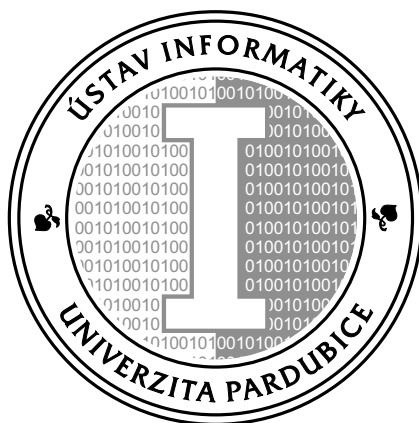
Osobní platy Vaše jako asistenta poukazovati Vám bude i nadále ministerstvo školství a národní osvěty, jemuž je ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy bude reformovati.

Ukládá se Vám, abyste dnem 15. srpna t. r. nastoupil službu v uvedeném ústavě a hlásil se u přednosty správního výboru všeobecné veřejné nemocnice v Pardubicích /okres. hejtmanský/.

Za ministra

doc. Ing. Simeon Karamaz, Dr.

znak Ústavu informatiky Univerzity Pardubice

Jak by se ústav měl rozvíjet? Hned na začátku musím odmítnout, že by Ústav informatiky byl pouhým administrátorem univerzitního studijního programu bez konkrétního obsahu. Taková forma existence by sice byla možná a jistě i odůvodnitelná, ale podle mého názoru nedostačující. Nicméně v první fázi po vzniku to bude činnost zcela jistě podstatná.

Pro upevnění a rozvoj ústavu se tedy zdá být klíčová akreditace dalších studijních programů, případně rozšíření o inženýrský stupeň. V úvahách o tom, které programy by to měly být, se ihned dostáváme ke studijnímu programu Elektrotechnika a informatika. Rádi bychom v tomto směru spolupracovali se SPŠE Pardubice. Měl by mít čtyři obory: Výpočetní technika a informatika, Telekomunikace, Lékařská elektronika a Automatizované systémy řízení. Jsem přesvědčen, že o absolventy elektrotechnických oborů bude v našem regionu s opět se rozvíjejícím elektrotechnickým průmyslem značný zájem a potenciál odborníků, schopných se uplatnit i v pedagogickém procesu, je zde ještě stále dostatečný.

Jakmile se Ústav informatiky stabilizuje a akredituje i elektrotechnické obory, měl by se přejmenovat na Ústav elektrotechniky a informatiky a v ideálním případě by měl mít tři části – informatickou, elektrotechnickou a matematicko-fyzikální a po nezbytné integraci by mohl zajišťovat výuku těchto disciplín na všech fakultách Univerzity Pardubice. Zmíněné součásti by se pak mohly stát pilířem nové elektrotechnické fakulty univerzity.

Co byste vysokoškolskému ústavu, jeho studentům a sobě přál?

prof. Pellant:

Nově vzniklému Ústavu zdravotnických studií bych dal rád do vínku především dostatečný zájem studentů a dobré jméno ústavu založené na odborné úrovni vyučujících i jeho absolventů. Budu usilovat o to, aby náš ústav nejenom obstál v konkurenci obdobných pedagogických škol u nás, ale aby navázal i kontakty s obdobnými ústavu v zahraničí.

Studentům bych přál, aby vlastní studium splnilo představy, se kterými se na naši školu přihlásili. V průběhu studia zvládnutí učební látky i poznání všech kladných stránek studentského života vedoucích k všestrannému rozvoji mladého člověka. Po jeho ukončení pak uplatnění v zaměstnání a uspokojení ve vlastní práci. K tomu pak pocit, že vlastní studium je vybavilo dobrými základy pro jejich budoucí povolání.

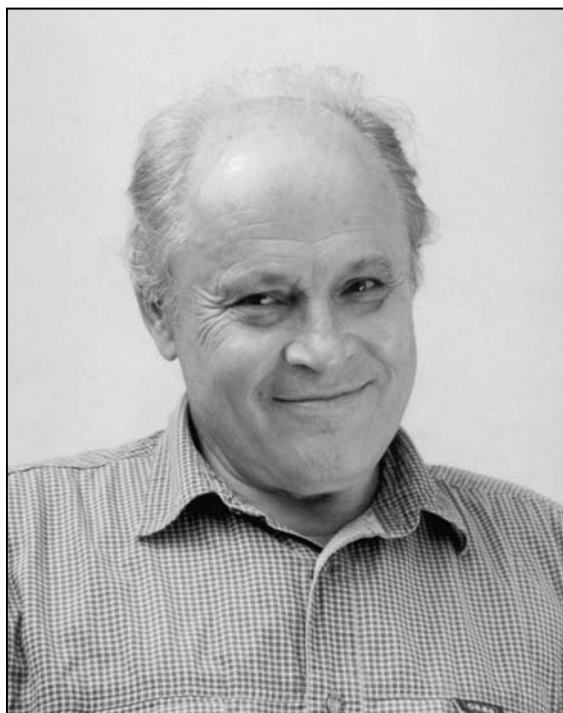
V souvislosti s Ústavem zdravotnických studií nemám kromě jeho dalšího úspěšného rozvoje (zahrnujícího v budoucnu jeho případnou transformaci na fakultu) a spokojenosti vyučujících i studentů dalších přání.

doc. Karamazov:

Studentům, a nejen těm z Ústavu informatiky, bych chtěl popřát mnoho úspěchů ve studiu, kvalitní, odborně zdatné učitele a dobré uplatnění na trhu práce; sobě i ústavu brzké naplnění výše popsané vize.

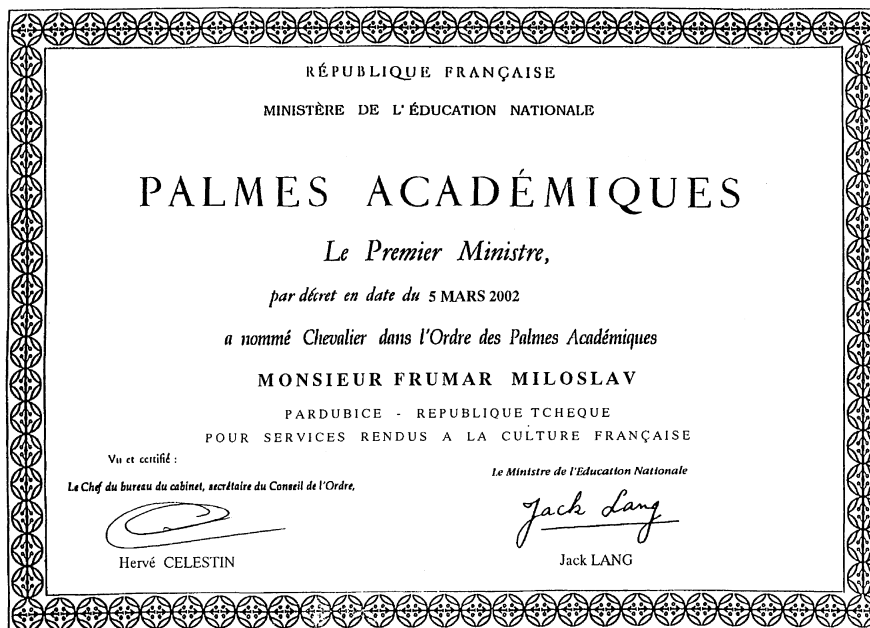
Děkuji za rozhovor.

za redakci Valerie Wágnerové

Francouzský řád Akademické palmy profesoru Frumarovi z Fakulty chemicko-technologické

Francouzský rytířský řád Akademické palmy byl ve středu 5. června udělen na francouzském velvyslanectví prof. Ing. Miloslavu Frumarovi, DrSc., pracovníku Katedry obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice a vedoucím Výzkumného centra Univerzity Pardubice. Významné francouzské vyznamenání, udělované 2x do roka francouzským, případně zahraničním zasloužilým pracovníkům v oblasti vzdělávání a vědy, udělil při slavnostní ceremonii francouzský velvyslanec Philippe Coste profesorovi naší univerzity jako ocenění jeho vědeckých výsledků v oblasti chemie, dlouholetého působení ve vysokoškolském vzdělávání a prohlubování česko-francouzské vědecké spolupráce. Profesor Frumar se kromě dlouholeté pedagogické činnosti na vysoké škole v Pardubicích věnuje výzkumu anorganických materiálů pro optiku, optoelektroniku a optické zpracování informací se speciálním zaměřením na amorfní a chalkogenidová skla. Řadu let spolupracuje s vědeckými pracovišti na univerzitách v Evropě i v zámoří, z francouzských jsou to zejména uni-

verzity v Bordeaux, Montpellier a v Rennes, na nž rovněž pobýval jako hostující profesor. Jeho výzkumné aktivity jsou v dané vědecké disciplíně rozsáhlé: kromě jiného vedl a konzultoval přes 80 diplomových prací, dvacítku disertačních prací, je autorem více než 250 původních prací publikovaných převážně v prestižních zahraničních vědeckých časopisech, byl a je vedoucím nebo se spoluúčastní řady domácích i mezinárodních vědeckých grantů, je mezinárodně uznávaným odborníkem s řadou zvaných přednášek na mezinárod-

ních konferencích a zahraničních univerzitách, členem mezinárodních vědeckých rad a komisí, pod jeho vedením vzniklo na Univerzitě Pardubice výzkumné centrum „Nové a perspektivní anorganické sloučeniny a materiály“. Řád rytíře Akademické palmy byl profesoru Frumarovi - spolu s dalšími dvěma nominovanými českými odborníky ve vědecké sekci - udělen v březnu t. r. francouzským premiérem Lionelem Jospinem na základě návrhu tehdejšího francouzského ministra školství Jacka Langa.

(vw)

Cena za chemii 2002

Cena za chemii udělovaná francouzským velvyslanectvím v České Republice a společnostmi Rhodia, Aventis a Laboratoires Fournier si klade za cíl ocenit nejlepší české doktorandy v oboru chemie, farmacie a lékařství. Každá univerzita má možnost přihlásit do celostátního finále soutěže o tuto cenu své kandidáty - vybrané doktorandy, které považuje za nejlepší. Kandidát pak musí poskytnout odborné komisi svůj životopis, představit písemně svou práci včetně vědeckých publikací spojených s jeho prací a splnit další podmínky dané ve vyhlášení soutěže. Dále musí uchazeč před odbornou komisí přednést přednášku (v anglickém nebo francouzském jazyce), ve které shrne výsledky své práce a v následující diskusi zodpovídá na dotazy členů poroty. V letošním roce proběhla obhajoba přihlášených prací dne 24. května. Univerzitu Pardubice, resp. Fakultu chemicko-technologickou na této vysoce prestižní soutěži reprezentoval Ing. Petr Němec, Ph.D., který svou doktorskou práci vypracoval na Katedře obecné a anorganické chemie FChT a ve Výzkumném centru Univerzity Pardubice pod vedením prof.

Ing. M. Frumara, DrSc. Ing. Petr Němec si v soutěži vedl velmi dobře. Jeho přednáška se opírala o 8 publikovaných sdělení v prestižních zahraničních časopisech. Na většině publikovaných prací byl prvním autorem. Výsledky práce byly dále prezentovány v 21 pří-

spěvcích na mezinárodních a národních konferencích. V tvrdé konkurenci 16 soutěžících prací získal náš zástupce druhé místo za svou práci nazvanou „Chalcogenide Glasses Doped with Pr³⁺, Sm³⁺ and Dy³⁺ ions“. Zabývá se syntézou a studiem vlastností spe-

ciálních chalkogenidových skel dotovaných prvky vzácných zemin. Tato skla pak nacházejí uplatnění v optoelektronice a optice.

Cenu za druhé místo v oblasti chemie předal Ing. Petru Němcovi, Ph.D. při slavnostním ceremoniálu konaném na Velvyslanectví Francouzské republiky v Praze dne 17. června nositel Nobelovy ceny za chemii profesor Jean-Marie Lehn z Univerzity Louis Pasteur, Strasbourg a College de France v Paříži.

Kromě finanční odměny si za svůj skvělý výkon vysloužil Ing. Němec i jednoměsíční stáž ve Francii na výzkumné instituci zaměřené na chemii dle vlastního výběru.

Gratulujeme!

doc. Ing. Tomáš Wágner, CSc.

Katedra obecné a anorganické chemie FChT

CHEMKONTAKT na Fakultě chemicko-technologické

firemní prezentace ve vestibulu auly

organizátoři akce z FChT (zleva): prof. Vytřas, doc. Svoboda a Ing. Ulbrichová

Fakulta chemicko-technologická zorganizovala pro své studenty a budoucí absolventy zajímavou akci.

V pátek 19. dubna se v univerzitní aule v Pardubicích - Polabínách uskutečnil **veletrh pracovních příležitostí CHEMKONTAKT**. Akce byla koncipována jako setkání zástupců chemických firem s vysokoškolskými studenty, kteří budou končit svá studia na Fakultě chemicko-technologické. Ti tak měli příležitost se seznámit s profily chemických firem v ČR, které projevíly zájem o tuto akci, a s možnostmi pracovního uplatnění v nich. Devět společností vyslalo své zástupce, kteří představili své firmy formou přednášky či osobním pohovorem se studenty u firemního stánku. Fakulta tak umožnila oběma stranám navázat kontakty a informovat se navzájem o představách, záměrech, požadavcích a možnostech uplatnění.

Pro studenty byl rovněž připraven katalog, který byl souhrnem základních informací o zúčastněných firmách a mohl by studentům

napomoci při jejich rozhodování o volbě budoucího uplatnění a zaměstnavatele.

Mezi přihlášenými společnostmi byly: z Ostravy Balakom, a. s., BorsodChem MCHZ, s.r.o., Frantschach PulpPaper Czech, a. s. ze Štětí, Chemoprojekt, a. s. Praha, Ivax-CR, a. s. Opava, ON Semiconductor Rožnov, OP Papírna, s.r.o. Olšany, Paramo, a. s. Pardubice, VÚOS, a. s. Pardubice.

Fakulta chemicko-technologická by ráda vytvořila z této akce tradiční veletrh a setkávání budoucích absolventů s českými firmami, které potřebují specialisty - vysokoškolsky vzdělané odborníky, které pardubická fakulta vychovává v jedenadvaceti studijních specializacích v rámci studijních programů orientovaných na chemii a technickou chemii, chemické a procesní inženýrství a speciální chemicko-biologické obory.

Ing. Iva Ulbrichová
děkanát FChT

Viceguvernér ČNB přednášel na Fakultě ekonomicko-správní

Ve středu 17. dubna se sešli studenti, pedagogičtí pracovníci i další zájemci v kongresovém sále rektorátu, aby vyslechli přednášku viceguvernéra České národní banky RNDr. Luďka Niedermayera „Česká národní banka a její perspektivy“. Zorganizovala ji Ing. Liběna Tetřevová, Ph.D. z Ústavu ekonomie Fakulty ekonomicko-správní. Vlastní přednáška byla naplánována na hodinu a půl, při čemž další čas byl vyhrazen pro diskusi.

Přednášející auditorium zaujal nejen svým věkem, kdy již v šestatřiceti letech zastává tak významné postavení v českém bankovním sektoru. Pozornost získal především obsahem svého pečlivě připraveného vystoupení. Zaměřil se jednak na problematiku zavedení eura, uplatňované modely kurzové politiky a vývoj diskontní politiky ČNB. Rovněž dalšími částmi své přednášky získal pozornost

posluchačů. Dokladem toho byla navazující diskuse. Soustředila se hlavně na problematiku aktuálně prožívanou vrcholovými orgány finančního světa i širší veřejností.

Dotazy, kladené z plně obsazeného sálu, se dožadovaly objasnění příčin silícího kurzu české koruny, přičemž dalším předmětem jejich zájmu byla účinnost prováděných intervencí na oslabení naší měny. Na tyto i další otázky dostali tazatelé vždy vyčerpávající odpovědi. O jejich spokojenosti svědčil potlesk, jímž se v závěru s přednášejícím rozloučili. Rovněž ten byl se svým pobytem na pardubické univerzitě spokojen, o čemž svědčí jeho příslib další spolupráce s Fakultou ekonomicko-správní.

*PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav správní vědy a práva FES*

← zaplněný kongresový sál při přednášce viceguvernéra ČNB

Seminář k hodnocení efektivity a kvality v oblasti terciární vzdělávací sféry

Dne 9. července 2002 pořádalo Centrum pro studium vysokého školství ve spolupráci s MŠMT ČR odborný jednodenní seminář na téma „K aktuálním otázkám hodnocení a hmotné stimulace útvarů a pracovníků fakulty veřejné vysoké školy“. Mezi 4 hlavními referáty byl přednesen také příspěvek o zavedené nové praxi kvalitativního hodnocení pracovníků a jednotlivých kateder Fakulty humanitních studií Univerzity Pardubice. Celkem bylo představeno osm příspěvků z různě zaměřených vysokoškolských pracovišť z celé ČR. Pro více jak 50 účastníků byl seminář podnětný následujícími věcmi:

- ukázal, jakým směrem se rozvíjí dlouholetá diskuse o hodnocení kvality a efektivity na VŠ,
- přinesl nové pohledy a zkušenosti z praxe zejména technicky zaměřených vysokých škol,
- ukázal širší problémů spojených s hledáním co možná neobjektivnějšího modelu hodnocení, zejména na fakultách s širokou paletou oborů a zaměření,
- ukázal, že je důležité začít hodnotit, byť třeba s nedokonalým modelem, a ten v praxi stále zlepšovat.

Autoři jednotlivých příspěvků se neshodli ani v otázce, zda mají být předem vyčleněna formulovaná kritéria, podle kterých jsou útvary nebo pracovníci hodnoceni, či zda je to zbytečné, protože je to v kompetenci řídicích pracovníků. Nutno ovšem dodat, že většina humanitně zaměřených fakult prezentovala modely postavené na různém počtu kvalitativních (či kvantitativních) kritérií.

V bohaté diskusi bylo téma stále více opouštěno ve prospěch problematiky finančního zajištění terciární vzdělávací sféry, takže se účastníci nedočkali jednoznačných odpovědí na otázky odpolední diskuse, což je podle mého názoru dobře, protože zkušeností je málo, téma je otevřené i v zahraničí a odborná diskuse u nás ještě vlastně ani pořádně nezačala.

Seminář byl velmi dobře organizačně připraven a bylo by velmi dobré, kdyby mohl být pravidelně organizován každým rokem, protože by přinášel další zkušenosti s problematikou, která se stává nejen odborným tématem řady fakult, ale zároveň i jejich rozvoje motorem.

*doc. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
proděkan pro vnější vztahy FHS*

Přijímací zkoušky a promoce na Univerzitě Pardubice

na začátku každé přijímací zkoušky je řádná prezentace u pracovníků studijního oddělení Fakulty chemicko-technologické a řádná instruktáž - proděkan prof. Lošťák v posluchárně H1 Fakulty chemicko-technologické na nám. Čs. legií (24. - 28. 6.)

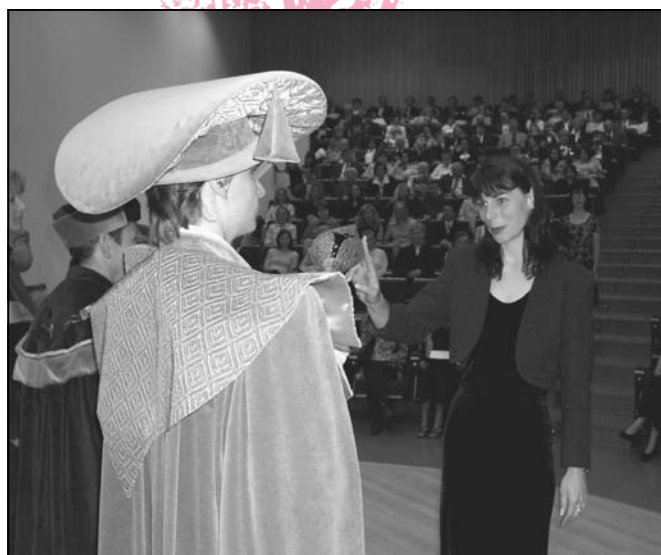
univerzitní aula při přijímacích zkouškách budoucích ošetřovatelek (20. 6.)

velká posluchárna Dopravní fakulty Jana Pernera nabitá uchazeči o dopravní studijní programy (18. - 20. 6.)

letošní promoce a bakalářské sponze zahájila 7. 6. Fakulta humanitních studií za účasti děkanky fakulty prof. PhDr. Milena Lenderové, CSc.

a počátkem července (1. a 3. 7.) promoce na univerzitě ukončila Dopravní fakulta Jana Pernera - pedelové v zákulisí a prorektor doc. Janda v univerzitní aule

Univerzitní knihovna

Univerzitní knihovna

Univerzitní knihovna

Univerzitní knihovna

Prodejní výstava odborné zahraniční literatury

proděkan FChT prof. Lošťák, vedoucí Univerzitní knihovny Mgr. Prochásková a Ing. Žemlička, majitel knihkupectví Malé centrum z Brna při zahájení výstavy

zájem o nabízenou literaturu byl mezi chemiky tradičně značný (vedoucí katedry organické chemie prof. Macháček a vedoucí katedry chemického inženýrství doc. Palatý - na snímku vpravo)

Jak se stalo již tradicí, Univerzitní knihovna se ujala organizování prodejní výstavy nejnovější zahraniční literatury z oblasti chemie.

Výstavu zahájil ve velké zasedací síni Fakulty chemicko-technologické na nám. Čs. legií v úterý 28. května 2002 v 9 hod. proděkan Fakulty chemicko-technologické prof. Ing. Petr Lošťák, DrSc. Tato výstava zahraniční literatury z oblasti chemie, chemické technologie a životního prostředí se zde konala již potřetí. Letos bylo spektrum oborů doplněno také tituly z ekonomických věd. Vystavovatel, firma Malé centrum Brno zastoupená majitelem Ing. Antonem Žemličkou, přivezl více než 450 titulů z nejnovější nabídky renomovaných světových vydavatelství, např. Academic Press, Blackwell Science, Cambridge University Press, CRC Press, Oxford University Press, Royal Society of Chemistry, Springer, Wiley. Návštěvníci vý-

stavy měli také možnost se seznámit s produkcí některých slovenských vydavatelství.

Výstava se po celé tři dny těšila velkému zájmu. Svědčí o tom i fakt, že uskutečněné nákupy pro Univerzitu Pardubice představují sumu téměř 400 tis. Kč. Převážná část nákladů je hrazena z grantových projektů. Nejvýznamnějším přírůstkem do fondu univerzitní knihovny bude jedenáctisvazková encyklopedie The Encyclopedia of Materials, kterou vydalo v roce 2001 vydavatelství Elsevier.

Výstavu navštívili i odborníci z pardubických podniků a zástupci odborných knihoven, kteří využili této možnosti k doplnění svých fondů za výhodných podmínek.

Dá se říci, že tato výstava se stala již tradičním zpestřením konce letního semestru, a tak se milovníci knih již nyní mohou těšit na příští rok.

Mgr. Iva Prochásková
vedoucí Univerzitní knihovny

konference, semináře

konference, semináře

konference, semináře

konference, semináře

Mezinárodní setkání specialistů oboru energetických materiálů

Ve dnech 24. a 25. dubna se v univerzitní aule konal pátý mezinárodní seminář „New Trends in Research of Energetic Materials“. Byl čtvrtým v pořadí, který organizovala Katedra teorie a technologie výbušin (KTTV) Fakulty chemicko-technologické na univerzitě v Pardubicích. Původním posláním těchto meetingů bylo naučit mladé výzkumné pracovníky prezentovat své výsledky před vědeckým publikem. Počínaje druhým seminářem se tato setkání stala mezinárodními – nejdříve česko-polsko-slovenským (druhý v roce 1999) a potom česko-polsko-slovensko-chorvatským (třetí v roce 2000). Čtvrtý seminář v roce 2001 byl již koncipován jako celosvětové setkání mladých výzkumníků a univerzitních učitelů. K původnímu poslání těchto setkání tak přistoupila nejen výměna poznatků a zkušeností, ale zejména navazování pracovních a přátelských kontaktů mezi příslušníky nastupující mladé generace specialistů oboru energetických materiálů z mnoha zemí světa. Počínaje třetím seminářem jsou ústní a posterové prezentace, shrnuté do příslušných sborníků, citované v Chemical Abstracts. Následující tabulka podává přehled o prezentovaných příspěvcích a počtu účastníků 5. semináře:

Země	Počet příspěvků prezentovaných:			Počet účastníků
	ústně	na posterech	ve sborníku	
Belgie	-	-	-	1
Česká republika	5	11	19	52
Čína	-	-	3	4
Finsko	-	-	-	4
Francie	-	-	-	2
Holandsko	-	-	-	2
Chorvatsko	2	1	3	6
Indie	1	-	1	1
Izrael	-	-	-	1
Jugoslávie	-	-	1	-
Německo	3	-	3	4
Polsko	4	6	11	9
Portugalsko	2	-	2	2
Rusko	1	3	5	5
Slovensko	-	1	1	13
Španělsko	-	-	-	1
Švédsko	-	1	1	3
U. K.	1	-	1	4
USA	-	-	-	2
Suma	19	23	51	116

S přihlédnutím k ekonomické situaci států střední Evropy, Balkánu a bývalého Sovětského svazu nebylo a není na uvedených setkáních vybíráno vložné. Hlavní tíhu finančních nákladů vždy nesla pořádající katedra. V jednom případě se na částečném krytí těchto nákladů podílely Výzkumný ústav průmyslové chemie (Synthesia Pardubice) a Vojenský technický ústav výzbroje a munice ve Slavičíně. Významnější částkou pravidelně přispíval dlouholetý spolupracovník a sponzor katedry - firma Austin Detonator ze Vsetína. V případě posledních dvou seminářů pomohli i zaměstnanci katedry příspěvky ze svých soukromých prostředků.

Jednání letošního 5. semináře bylo účinně sponzorováno European Office of Aerospace Research and Development v Londýně, která je evropským zastoupením organizací: Air Force Office of Scientific Research, United States Air Force Research Laboratory a United States

záběr ze společenské části semináře v hotelu Zlatá štika – členové vědeckého výboru semináře – zleva doprava: Dr. Woody Waesche z ONRIFO (Londýn), Dr. Fred Volk z ICT Pfinstal (SRN), Dr. Herman Weyland z P&W Space Propulsion Operations (USA) a Dr. Gurdip Singh z Gorakhpurské University (Indie)

exkurze účastníků zasedání CEPA-14 na pracovištích katedry teorie a technologie výbušin, zde konkrétně v objektu výbuchové komory

prorektor prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. diskutuje s členem organizačního výboru CEPA-14 a vědeckého výboru semináře prof. José Camposem z University of Coimbra (Portugalsko) o možnostech spolupráce této univerzity s technickými fakultami UPa

ze zasedání organizačního výboru CEPA 14

Office of Naval Research. Určitou částkou přispěl i první absolvent doktorského studia na katedře z roku 1959 – Dr. Oldřich Macháček, prezident Universal Tech. Corporation v Dallasu. Všem těmto sponzorům děkujeme za vydatnou pomoc při zajištění hladkého a úspěšného jednání tohoto setkání. Velmi oceňujeme, že díky jim mohla být zachována všechna výše uvedená specifika našich dosavadních seminářů.

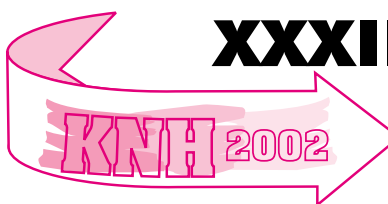
Vědecký výbor semináře, složený ze špičkových specialistů 10 států, konstatoval, že oproti 4. semináři se výrazněji zvýšil podíl mladých účastníků. Vysoce hodnotil průběh a organizaci semináře

a doporučil v těchto setkáních v původních intencích a bez vybírání vložného pokračovat.

V předvečer našeho 5. semináře se v kongresovém sále Univerzity Pardubice konalo dvoudenní zasedání organizačního výboru CEPA 14 (skupina pro energetické materiály) Západoevropské skupiny pro vyzbrojování, které také organizačně zabezpečovala Katedra teorie a technologie výbušin FChT. Realizaci tohoto významného zasedání v České republice je třeba chápat jako součást integračních snah EU a NATO s cílem zapojení Výzkumného ústavu průmyslové chemie a KTTV do aktivit CEPA-14. Toto zasedání, včetně následné participace jeho delegátů na jednání našeho semináře, přispělo k propagaci semináře a v neposlední míře k propagaci i naší univerzity. Náš vřelý dík proto patří jeho organizátorům, především předsedovi CEPA-14 Dr. Adamu Cummingovi z DSTL Fort Halstead, U. K.

Příští, 6. seminář tohoto typu, chceme uspořádat k příležitosti 50. výročí zahájení výuky „výbušinářských věd“ na Fakultě chemicko-technologické naší univerzity. Využívám této příležitosti a jménem svým a svých spolupracovníků zvu na tento seminář mladé vědeckovýzkumné pracovníky a univerzitní učitele oboru energetických materiálů, jakož i oborů příbuzných (chemická fyzika, organická chemie a technologie, analytická a fyzikální chemie, chemie a technologie makromolekulárních materiálů) a těším se tedy na setkání ve dnech 22. - 24. dubna 2003 opět v Aule Univerzity Pardubice.

prof. Ing. Svatopluk Zeman, DrSc.
vedoucí Katedry teorie a technologie výbušin FChT

XXXIII. Mezinárodní konference o nátěrových hmotách

Ve dnech 13. - 15. května 2002 se uskutečnila již 33. Mezinárodní konference o nátěrových hmotách KNH 2002. Během třídenního odborného programu bylo předneseno třicet přednášek od domácích i zahraničních autorů. Letošní ročník byl konán ve znamení rekordního zájmu o toto významné vědecké setkání našich i zahraničních výzkumných a technických pracovníků oboru nátěrových hmot. Konference kromě plenárních přednášek má tradičně i sekci posterovou, kde bylo prezentováno několik desítek sdělení i výsledky prací našich studentů doktorského studia. K průběhu konference již neodmyslitelně patří výstava především zahraničních firem, které se zabývají výrobou surovin pro nátěrové hmoty, výrobou nátěrových hmot, ale i aplikacemi těchto materiálů. Několik desítek firem zde prezentovalo nejmodernější materiály a postupy.

Vědecký program konference byl v letošním roce věnován novým poznatkům v oblasti pigmentů pro nátěrové hmoty, ekologickým polymerním pojivům i fyzikálním a technologickým aspektům výroby nátěrových hmot. Texty přednášek byly vydány ve sborníku (Vol. 33), který obsahuje 319 stran a byl vydán nákladem 350 výtisků. Zájem odborné veřejnosti o vydaný „Book of Papers“ daleko přesahuje rámec této konference.

XXXIII. Mezinárodní konference o nátěrových hmotách byla připravena vědeckým a organizačním výborem ve složení: prof. Ing. J. Šňupárek, DrSc., doc. Ing. P. Kalenda, CSc., doc. Ing. J. Jarušek, CSc., doc. Ing. A. Kalendová, Ph.D., doc. Ing. M. Svoboda, CSc., Dr. Ing. P. Antoš, Ing. D. Pohl. Toto mezinárodní vědecké setkání je organizováno Oddělením nátěrových hmot a organických povlaků Ústavu polymerních materiálů pod záštitou České společnosti che-

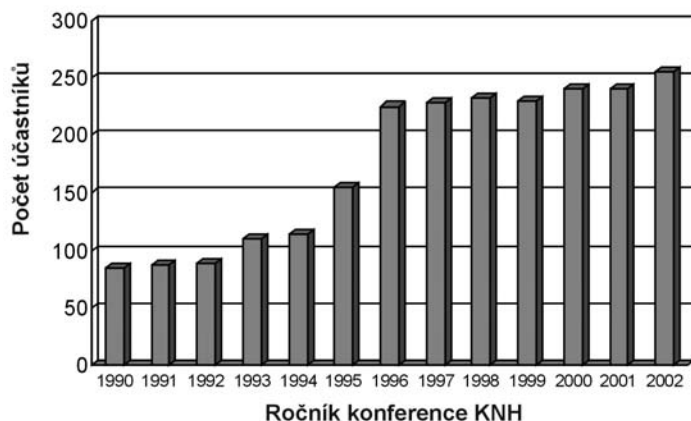
mické. Konference o nátěrových hmotách patří mezi nejvýznamnější střeoevropské konference, pořádané Českou republikou v rámci členství v mezinárodní organizaci FATIPEC (Fédération d'Associations de Techniciens des Industries des Peintures, Varnis, Emaux et Encres d'Inpromeric de Europe Continentale), v jejímž předsednictvu zasedá prof. Šňupárek a doc. Kalenda. Česká republika je členem této významné organizace od roku 1992.

V loňském roce byla založena nová tradice, která spočívá v udělování ceny za vědecký přínos pro obor nátěrových hmot. Vědeckým výborem je posuzováno množství publikovaných prací na KNH za posledních deset let, ale i průmyslové využití. V roce 2001 získali tuto prestižní cenu: doc. Ing. M. Svoboda, CSc. – dlouholetý ředitel SVUOM Praha, Ing. F. Kopečný – výzkumný pracovník Precheza, a. s. Přerov a Ing. J. Patrovský – firma Bayer, Leverkusen. V roce 2002 bylo rovněž udělováno toto ocenění dosavadní práce pro rozvoj oboru. Prestižní cenu KNH 2002 získali: doc. Ing. J. Jarušek, CSc. – Univerzita Pardubice, doc. Ing. A. Kalendová, Ph.D. – Univerzita Pardubice a Dr. Ing. A. Goebel – výzkumný pracovník Precheza, a. s. Přerov. Ceny v letošním roce předával ředitel našeho největšího podniku na výrobu nátěrových hmot Balakom, a. s. Opaava Ing. David Pohl. Pro účastníky konference byl uspořádán společenský večer s rautem a živou hudbou, která se postarala o zprjemnění neformálního setkání účastníků.

34. mezinárodní konference o nátěrových hmotách bude pořádána v květnu 2003 již tradičně v Seči u Chrudimi a vědecký výbor konference věří, že bude rovněž tak úspěšná jako KNH 2002.

doc. Ing. Petr Kalenda, CSc.
Ústav polymerních materiálů FChT

počet účastníků konference KNH v několika posledních letech

účastníci konference na jednání plenární schůze

doc. Ing. Jaroslav Jarušek, CSc.

doc. Ing. Andréa Kalendová, Ph.D.

Dr. Ing. Adolf Goebel

ŘÍP 2002 ÚSPĚŠNÝ

Již 5. vědeckotechnická konference s mezinárodní účastí Řízení procesů - ŘÍP 2002 se pod záštitou děkana Fakulty chemicko-technologické doc. Ing. Petra Mikuláška, CSc. konala ve dnech 9. - 12. června 2002 v hotelu Dlouhé Stráně v Koutech nad Desnou v Jeseníkách.

Organizaci konference pod patronací České společnosti průmyslové chemie při Univerzitě Pardubice zajistila Katedra řízení procesů a výpočetní techniky FChT. Kromě tradičních spolupřátelů, Katedry riadenia a informatizácie Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU Bratislava a Ústavu počítačové a řídicí techniky Fakulty chemicko-inženýrské VŠCHT Praha se na organizaci letos podílela i Katedra informačních technolo-

gií Fakulty přírodních věd Moskevské státní akademie chemických specialit M. V. Lomonosova (bývalý Moskovskij institut tonkoj chemičeskoj technologii).

Tohoto dnes již tradičního setkání odborníků ze všech zaměřených v oblasti řízení technologických procesů se letos zúčastnil rekordní počet 185 účastníků, z toho 35 ze Slovenské republiky a dále 14 z Ruské federace, 10 z Rumunska, 3 z Německa a po jednom z Anglie a Polska. Další 49 autorů zaslalo svůj příspěvek k publikaci ve sborníku konference.

Účastníky konference v úvodu pozdravil v zastoupení děkana FChT proděkan pro vědeckovýzkumnou činnost doc. Ing. L. Tichý, DrSc., vedoucí Společné laboratoře chemie pevných látek UPa a AV ČR. Jeho vystoupení bylo účastníky konference velmi vřele přijato.

hotel Dlouhé Stráně v Koutech nad Desnou v Jeseníkách

Na konferenci přednesli plenární přednášky doc. Ing. Š. Kozák, CSc. (Katedra automatizovaných systémů riadenia, Fakulta elektrotechniky a informatiky, STU Bratislava): Nové trendy vo vývoji aplikácií metod automatického riadenia, prof. Ing. V. Bobál, CSc., prof. Ing. P. Dostál, CSc. a Ing. J. Böhm, CSc. (Institút informačných technológií, Fakulta technologická, Univerzita T. Bati Zlín a Ústav teorie informatiky a automatizace AV ČR Praha): Samočinné se nastavující regulátory: spojitě, delta a mnohazměrové algoritmy a Ing. J. Macháč, CSc. a doc. Ing. B. Jakeš, CSc. (Ústav fyziky a měřicí techniky a Ústav počítačové a řídicí techniky, Fakulta chemicko-inženýrská, VŠCHT Praha): Změny zákonů a norem ovlivňujících činnost inženýra.

V sedmi odborných sekcích - Teorie řízení lineárních a nelineárních systémů, Modelování a identifikace, Inteligentní metody modelování a řízení a robotika, Systémová analýza a informační technologie, Průmyslové informační systémy a logistika, Technické prostředky, měřicí technika a programové produkty a Aplikace - byly prezentovány výsledky vědeckovýzkumné, technické a vzdělávací činnosti v 57 přednáškách a na 110 vývěskách.

U kulatého stolu se rozvinula diskuse na téma „Současné trendy v automatizaci a navazující výchova kvalifikovaných odborníků“.

Své technické a programové produkty prezentovaly na konferenci firmy a vysoké školy: HUMUSOFT Praha (MATLAB 6), Katedra kybernetiky, Fakulta aplikovaných věd ZČU Plzeň (Robust Pulse Pid-Autotuner: the Method of Moments), Pantek (CS), s.r.o. Hradec Králové (Wonderware InBatch FlexFormula Edition Flexible Batch Management System), GMC - Měřicí technika, s.r.o. Blansko (Mo-

účastníci konference

účastníci konference

derní přístroje pro automatizaci procesů), Institut informačních technologií, Fakulta technologická UTB Zlín (New Modification of Matlab Toolbox for CAD of Simple Self-Tuning Controllers) a Katedra řídicí techniky, Fakulta elektrotechniky ČVUT Praha (Matlab Web Server - application in control).

Potěšitelná byla vysoká účast mladých pracovníků - doktorandů, kteří zde měli příležitost nejenom prezentovat výsledky své odborné a vědecké činnosti, ale získat také zkušenosti s vystoupením před přísnou odbornou veřejností.

V doprovodném programu byla již tradičně zajištěna exkurze na vodní přečerpávací elektrárnu Dlouhé Stráně. Toto unikátní technické dílo navštívilo 80 účastníků konference. Dále byla organizována exkurze do pivovaru v Hanušovicích, které se zúčastnilo 100 účastníků. V individuálním programu řada účastníků navštívila výrobu a muzeum ručního papíru ve Velkých Losinách, zámek ve Velkých Losinách a Veterán - muzeum v Rapotíně. Na propagaci konference a jejím zhodnocení se kromě pořadatelů výrazně podílely i odborné časopisy, slovenský AT&P Journal a české AUTOMA, AUTOMATIZACE, CHEMagazín a ELEKTROTECHNIKA v praxi.

Technicky, tj. výpočetní technikou konferenci tradičně zabezpečila firma INITnew - Ing. L. Bartoňová (absolventka pořadatelské katedry) ze Šumperka. Materiálově konferenci podpořily firmy FATRA Napajedla a SYNTHESIA Semtín.

Všichni účastníci obdrželi jako pozornost perník s logem konference, který vyrobila firma Pardubický perník - Zachová ve Svítkově. Perníkový dárek obdrželi dále účastníci, kteří v době konání konference oslavili své narozeniny.

U příležitosti konference byla vydána pro účastníky pamětní dopisnice s přitiskem, na kterém bylo umístěno logo konference.

Sborník konference byl vydán ve dvou částech: tištěná část jednostránkových souhrnů v angličtině, kterou vytisklo tiskařské středisko univerzity, a plně texty příspěvků na CD ROMu, které obsahově i technicky realizovali pracovníci pořádající katedry. Sborník obsahuje celkem 225 příspěvků. (Zájemci si mohou sborník u pořadatelů ještě zakoupit).

Ke zdaru konference bezesporu přispělo i prostředí, vstřícnost, ochota a kvalitní služby pracovníků hotelu Dlouhé Stráně vedených ředitelkou paní A. Kirschnerovou.

Všem zúčastněným na organizaci je proto třeba vyslovit poděkování.

Pokud lze soudit z ohlasu domácích i zahraničních účastníků, konference proběhla jak po stránce organizační, tak i obsahově úspěšně. Vyslovené přání pokračovat v jejím konání pořadatele nejenom těší, ale hlavně zavazuje k přípravě konference příští.

Organizátoři se těší na příští setkání v roce 2004.

prof. Ing. Ivan Taufer, DrSc.
Katedra řízení procesů výpočetní techniky FChT

Konference Krizový management

Na čtyřicet účastníků se sjelo do Vítkovic v Krkonoších, aby se zúčastnilo ve dnech 16. – 17. května konference s názvem „Krizový management“. Odbornou konferenci pořádala Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky a Institut ochrany obyvatelstva v Lázních Bohdaneč.

Cílem konference byla vzájemná výměna poznatků a konzultace k realizaci aktuálních praktik krizového managementu. Zároveň byla akcí předcházející každoroční mezinárodní konferenci „Současnost a budoucnost krizového managementu“, která se bude konat koncem roku v Praze.

Konferenci zahájil doc. Ing. Radim Roudný, CSc. z Fakulty ekonomicko-správní spolu s ředitelem Institutu ochrany obyvatelstva RNDr. Petrem Linhartem, CSc. Těžiště konference spočívalo v obsahu referátů, které přednášeli jak pedagogové z různých vysokých škol, tak zástupci státních orgánů (ministerstva vnitra a zemědělství, okresních úřadů) a soukromých firem.

Na závěr stručné informace je třeba ocenit, že celá konference probíhala v přátelské a současně velice pracovní atmosféře a většina účastníků se již těšila na zopakování konference v příštím roce.

Ivana Veselá
za organizační štáb konference FES

MONTESSORI DEN NA FAKULTĚ HUMANITNÍCH STUDIÍ NAŠÍ UNIVERZITY

U příležitosti 50. výročí úmrtí světoznámé italské pedagožky Marie Montessori (1870 – 1952) se v prostorách poslucháren v areálu univerzitní knihovny konal dne 20. května t. r. Montessori den. Cílem organizátorů, kterými byli pracovníci Katedry věd o výchově FHS a nově vzniklá Společnost Montessori, o. s., bylo nejen upozornit návštěvníky a hosty semináře na aktuální smysl a pozitivní význam Montessori pedagogiky v rámci tzv. humanizace společnosti a efektivního využívání lidských zdrojů, ale zároveň nabídnout účastníkům konkrétní zkušenosti z českých pedagogických zařízení a škol, které Montessori pedagogiku v praxi již několik let uplatňují.

V úvodním referátu (doc. dr. Karel Rýdl) byl stručně zhodnocen význam názorů M. Montessori na výchovu a vzdělávání dětí z hlediska současných potřeb a problémů dítěte a dětství. Karel Rýdl, autor několika odborných publikací o pedagogice Montessori, představil tento pedagogický systém např. těmito myšlenkami: „Chceme-li, aby se děti a mládež vyrovnávala s problémy současného světa a tím i se svojí budoucností, musíme jim poskytnout co možná nejširší nezávislost a samostatnost v míře, kterou jsou schopni odpovědně zvládnout svojí subjektivitou. Principem Montessori pedagogiky je právě podpora potenciálu každého dítěte, nikoliv jeho formování předem stanovenými cestami a způsoby. Stále více se ukazuje, jak je aktuální a opodstatněná antropologická myšlenka Marie Montessoriové o dítěti, které je stavitelem sebe sama, a to zejména v současné diskusi o tzv. klíčových kompetencích. Pokud totiž budeme chápat dítě jako stavitele sebe sama a poskytneme mu práva na svobodně zvolené činnosti v rámci námi předem připraveného prostředí, budeme vytvářet nejlepší základ pro samostatné a nezávislé chování a jednání každého jedince. ... Pro své aktivity potřebuje dítě svobodu a pestrou nabídku různého, ale vždy nového podnětného materiálu pro aktivní experimentování. Jen tak může dítě uskutečňovat vnitřní plán vlastního rozvoje podle svého časového rytmu. ... Učení orientované na jedince, individualizace prosazovaná s ohledem na vlastní čas a rytmus každého dítěte, nevylučují sociální potřeby dítěte včetně emočních přijetí do skupiny, ale ani divoké zdánlivě přirozené učení podle nálady a svévole dítěte. V takovém případě by se jednalo o selhání odpovědnosti dospělých za přípravu podnětného prostředí.“

Kdo zná montessoriovská zařízení, ví, kolik prostoru se dává nezávislému vrůstání do kultury konkrétní společnosti, ovšem nikoli v protikladu k didaktickým principům a přirozené spontaneitě. Prostředí vyžaduje kultivaci individuů v rámci vrůstání do problematiky

běžného života společnosti počátku 21. století, v němž se opět výrazně uplatňuje odpovědnost dospělých, jaké prostředí připraví. Znamená to jasně, že je nutné zlomit a odmítat stálou snahu po homogenizaci učení, školám umožnit realizaci alternativních funkcí od čistě instrukční a výkonové k rozvíjející, podpůrné a motivující. Pro tento trend jsou již dnes existující montessoriovské školy velmi dobrým a inspirativním příkladem.“

Poté vystupovaly reprezentantky jednotlivých montessoriovských mateřských škol (Jablonec nad Nisou, Kladno, Praha) a základních škol (Kladno, Praha) a seznamovaly ostatní účastníky (spíše účastnice) se svými zkušenostmi s pedagogikou Montessori, které byly dokumentovány na improvizované výstavce o činnosti jednotlivých škol, která také představila výběr základního montessoriovského didaktického materiálu a domácí i zahraniční odborné literatury.

Zpestřením Montessori dne byla exkurze do blízkého pedagogického zařízení pardubické soukromé Speciální školy „Svítání“, která ve své praxi uplatňuje některé rysy pedagogického přístupu Montessori k dětem. Návštěva měla velký pozitivní ohlas mezi účastnicemi a vedení a pracovníci Speciální školy „Svítání“ patří velký dík za umožnění návštěvy.

Závěr odpoledního programu byl věnován první členské schůzi nově vzniklé a akreditované organizace „Společnost Montessori, o. s.“, na které byly zvoleny řídicí a správní orgány společnosti a byl projednán návrh znění oficiálních dokumentů společnosti. Dále byly projednány i programové body činnosti nové společnosti, zejména organizace a obsah již 3. vzdělávacího kurzu pro učitelky pro děti od 3 do 9 let, dále vzdělávací kurz pro pracovníky ČŠI, odborné exkurze do zahraničních zařízení a škol (Lodž, Vídeň, Bratislava) a příprava Vzdělávacího programu Montessori pro vyšší střední vzdělávací úroveň (pro mládež od 15 do 18 let).

Akce měla velkou odezvu mezi alternativně orientovanými pedagogy, kterých se do Pardubic sjelo z celé republiky více jak 60.

Fakulta humanitních studií tak důstojně připomněla jednu z nejlivnějších pedagogických myšlerek a zároveň i uskutečňovatelek pedagogických názorů v praxi, Marii Montessoriovou. V podobném duchu je připravován i odborný seminář k výročí dalšího pedagoga světového jména, Petera Petersena, který se bude konat v prosinci t. r.

Mgr. Ilona Moravcová, Ph.D. a doc. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
Katedra věd o výchově FHS

Několik slov o STUDENTSKÉ KONFERENCI realizované na Fakultě humanitních studií

účastníci konference

Před koncem letního semestru tohoto akademického roku se uskutečnila v kongresovém sále rektorátu Univerzity Pardubice výjimečná studentská aktivita, která svým rozsahem a obsahem přesahovala běžný rámec vzdělávacích a profesně rozvojových aktivit a kterou pohotově „zachytila“ většina studentů a pracovníků nejen prostřednictvím mnoha pozvánek a upoutávek (i na webových stránkách naší univerzity). Jejimi organizátory byli studenti prvního ročníku oboru Jazyková a sociokulturní studia Fakulty humanitních studií.

Na základě četných žádostí nyní zpětně podáváme informaci o průběhu, záměru, cílech a obsahu tohoto zajímavého projektu:

Bývá již pravidlem, že s nastupujícími studenty prvních ročníků FHS probíhá v zahajujících seminářích podrobná diskuse nad formou a obsahem vysokoškolského studia. To umožňuje nejen upřesnit si nároky a požadavky kladené ze strany vyučujících (a vyloučit tak středoškolské pojetí výuky), ale zároveň získat cenné informace o představách a názorech studentů. Tyto informace jsou podrobně zpracovávány a tam, kde je to možné a povaha vzdělávacího kurzu to umožní, je obsah kurzu přizpůsobován, aby mohl být naplňován inovačními a činnostními aktivitami, které studenti vyhledávají a jsou jim vysoce motivovány.

Podobně i se zmíněnými studenty oboru Jazyková a sociokulturní studia byla v rámci kurzu Základy humanitních věd II upřesňována jeho náplň. Povaha kurzu totiž umožňovala ústup od přednáškového charakteru směrem k charakteru činnostnímu. Studenti byli informováni o možnostech a nárocích obou variant a po výběru mezi klidnější (a zřejmě pohodlnější) cestou přednášek jednotně zvolili druhou, organizačně náročnější z navrhovaných cest.

Obsah kurzu Základy humanitních věd II, určeného těmto studentům, byl tedy pružně upraven a v jeho náplni byly zdůrazněny především tvůrčí aktivity zaměřené na tyto kvality: osvojit si v praktických činnostech metody samostatné a kooperativní práce, rozvinout získané znalosti a dovednosti v dosud absolvovaných kurzech prostřednictvím práce s diskusními materiály, rozvinout základní sociální dovednosti požadované u absolventů a budoucích pracovníků (komunikativnost, schopnost týmové práce, flexibilita, angažovanost, samostatnost, kvalita výkonu atd.) a připravit výstupní ročníkovou konferenci. Kurz připravila a odborně vedla Ilona Moravcová, Ph.D., z katedry věd o výchově a vzdělávání, ale konzultanty mohli být dle potřeby a zájmu studentů všichni ostatní členové fakulty i odborníci mimo pracoviště univerzity. Cílem kurzu bylo posílení a rozvinutí spolupráce mezi jednotlivci a skupinami - a poskytnutí studentům (resp. celému ročníku jako týmu) možnost veřejné prezentace výsledků svého studia a činnosti na akademickém poli.

Struktura a forma kurzu byla následující: studenti se zaměřili na zpracování klíčových profesních témat, která byla nabídnuta garantem, avšak upravovala se v závislosti na potřebách a profilaci

studentů. S ohledem na tuto vlastní vnitřní profilaci si studenti samostatně vytvořili 6 efektivních týmů, v nichž se účastnili řešení problémového úkolu (tématu).

Spektrum témat, a tedy zaměření studentů, bylo velice pestré. Studenti se zaměřili na zpracování problematiky Německá menšina v České republice (pohled na současný stav německé menšiny v ČR – organizace, kulturní činnost atd.), Vietnamská menšina na Pardubicku (zmapování regionu Pardubicko), Aktivní využití volného času seniorů ve východních Čechách (možnosti a aktivity seniorů, Univerzita třetího věku), Volnočasové aktivity studentů Univerzity Pardubice, Pracovní integrace zdravotně postižených v Pardubicích (chráněné dílny) a Problematika bezdomovectví (se zvláštním důrazem na informace o časopise Nový Prostor). Jak je patrné, již samotný výběr témat znamenal rozvinutí četných aktivit náročných na sběr, analýzu a zpracování pramenů a podkladových materiálů.

V každé skupině byl dohodnut mluvčí, který zajišťoval nejen koordinaci s ostatními týmy, ale zároveň realizoval setkání s konzultanty a garantem. Vybraná témata týmy zpracovávaly samostatně, a to na základě vlastního samostatného harmonogramu práce, který si společně pod vedením garanta vypracovaly a ve kterém byly rovněž navrženy termíny pro společná setkávání určená k podávání dílčích výsledků.

K organizaci setkávání jednotlivých týmů byl uvolněn pravidelný čas a prostor. Společných setkání s garantem se v určených termínech účastnili všichni členové týmů, nikoliv jen koordinátoři. Účast na společných setkáních byla výhodná pro koordinaci celého projektu.

Technické zabezpečení: garant umožnil studentům využít možnosti technického a materiálního zabezpečení (např. zpětný projektor, videotechniku, dataprojektor, tabule, nástěnky, kopírovací folie a papíry, kopírování pozvánek a prezentačního materiálu, rozesílání přihlášek apod.) univerzity či katedry (KVV), a to na základě předem oznámených požadavků.

Konzultace s garantem se realizovaly těmito způsoby:

- 1) kdykoliv prostřednictvím internetu (úspěšně tak byla vyzkoušena rovněž metoda e-learningu),
- 2) v konzultačních hodinách,
- 3) vždy pokud byl garant vyžádán na samostatné setkání v určeném termínu,
- 4) na předem určených společných setkáních.

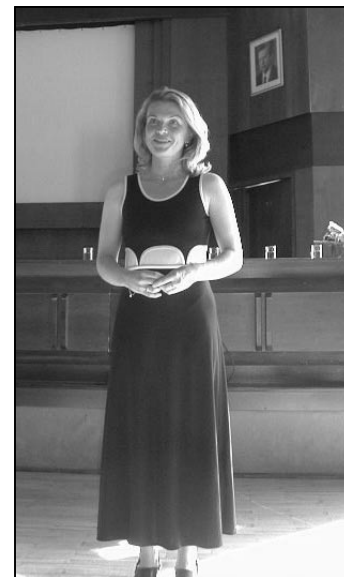
Výsledkem kurzu bylo uspořádání studentské konference, ke které byli přizváni nejen ostatní studenti oboru Jazyková a sociokulturní studia, ale také zájemci z řad studentů a zaměstnanců FHS a dalších fakult Univerzity Pardubice, zástupci vědeckých pracovníků univerzity, zástupci z řad pracovníků veřejné sféry (např. magistrát, neziskové organizace atd.), potenciální zaměstnavatelé a další. Atestace: nejlepší odměnou byl jistě pocit uspokojení z dobře využitých příležitostí prezentovat vlastní kvality, po formální stránce zápočet.

Průběh konference: datum konference si studenti naplánovali na úterý 14. května 2002. Před jejím zahájením instalovali před konferenčním sálem prezentační panely s informacemi o obsahu, záměrech a cílech svých projektů, resp. příspěvků. (Tyto panely pak byly přeneseny na 11. p. FHS, kde je bylo možné zhlédnout až do konce června.) Nechyběl ani namnožený materiál s kontakty a adresami na pracoviště a instituce, na které se studenti zaměřovali nebo které oslovili. Konference byla vzhledem k plánované účasti hostů časově posunuta do odpoledních hodin. Její začátek byl stanoven na 15 hod. a byly zde prezentovány všechny připravované projekty.

Charakter prezentace jednotlivých projektů byl odlišný a svědčil o různosti a pestrosti pojetí zpracování problémových úkolů. Postupoval od prezentace přednáškového charakteru na základě zapro-

prezentace studentských témat

garantka projektu

vání dostupných zdrojů na území ČR a kontaktů s kompetentními institucemi (Německá menšina v ČR, Problematika bezdomovectví) přes prezentaci vycházející z terénního výzkumu (Vietnamská menšina na Pardubicku), spojenou s účastí vietnamského studenta, ochutnávkou vietnamského tradičního jídla a dokreslenou vietnamskou národní hudbou, až k prezentaci spojené s terénním výzkumem, účastí podpůrných organizací a natáčením vlastních videozáznamů (Pracovní integrace zdravotně postižených, Aktivní využití volného času seniorů). Jeden z projektů (Volnočasové aktivity studentů Univerzity Pardubice) byl prezentován nezvyklou a neméně zajímavou formou zpracování obdoby studentského časopisu (ten byl postoupen k následnému využití studentské organizaci UPa).

Přestože účast členů akademické obce byla nízká (jako již tradičně na podobných akcích?), nezůstala bez odezvy! Studentům 1. ročníku oboru Jazyková a sociokulturní studia se podařilo zpracovat řadu velmi aktuálních témat, přizvat ke své práci také odborníky z pracovišť mimo univerzitu, otevřít pracoviště Fakulty humanitních studií více veřejnosti a regionu, výborně reprezentovat univerzitu na veřejnosti a provést některé zásadní změny ve způsobu realizace

vedení odborných seminářů. (A kromě jiného je dobré zmínit i další z dlíčích přínosů - že se těmto studentům podařilo učinit budovu rektorátu alespoň částečně bezbariérovou, neboť vzhledem k plánované účasti „vozičkářů“ přispěli k vybudování přenosné nájezdni plošiny u hlavního vstupu.)

Realizace této akce měla však především výrazný osobnostní přínos pro všechny zúčastněné: cenné je především upevnění kolektivu, vyzkoušení si metody týmové práce, získání nových zkušeností při studiu, prosazování vlastních názorů, podpora vlastní aktivity a flexibility, osvojení si dovedností a dovedností při sběru, zpracování a analýze sebraných materiálů, rozvinutí a posílení základních sociálních dovedností důležitých nejen ke studiu na VŠ, ale i požadovaných u budoucích absolventů a zlepšení komunikace ve všech směrech. To pocítovali všichni zúčastnění jako nejvyšší plnohodnotnou odměnu.

Tato forma vedení odborných seminářů se potvrdila jako vysoce motivující a funkční a ukázala jednu z možných cest, jak dále směřovat pojetí efektivního vysokoškolského studia.

Mgr. Ilona Moravcová, Ph.D.

garant projektu, Katedra věd o výchově FHS

GTS international

... svět cestování pro studenty a mládež

Držitelům karet ISIC (studentské)
a IYTC (karty mládeže) nabízíme

CENOVĚ ZVÝHODNĚNÉ SLUŽBY:

LETENKY DO CELÉHO SVĚTA
AUTOBUSOVÉ JÍZDENKY
CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ GENERALI
TELEFONNÍ X-KARTY
JAZYKOVÉ KURZY
PRACOVNÍ POBYTY PRO STUDENTY

... další informace na WWW.GTSINT.CZ

nebo přímo v našich pobočkách
Pardubice Aula Univerzity Pardubice, tel: 040/6036685-6
Hradec Králové Gočárova 480, tel: 049/5515825-6

19. Mezinárodní kolokvium k problematice materiálů, konstrukci, provozu a údržby dopravních prostředků

Ve dnech 26. až 28. května 2002 se na Univerzitě Pardubice uskutečnilo již devatenácté Mezinárodní kolokvium k problematice dopravních prostředků. Kolokvia se zúčastňují a v jeho pořádání se pravidelně střídají Univerzita Pardubice, Žilinská univerzita Žilina - Slovensko, TU of Budapest - Maďarsko, Politechnika Zielonogórska - Polsko a Hochschule für Technik und Wirtschaft Dresden – Německo. Účelem kolokvia je výměna nových poznatků z oblasti výzkumu i pedagogiky, zejména však možnost publikování mladých pracovníků odborných pracovišť zúčastněných vysokých škol.

S pořádáním kolokvií tohoto zaměření bylo započato před devatenácti lety v Drážďanech. Od té doby se partnerské školy v pořádání pravidelně střídají. Univerzita Pardubice se zúčastňuje od roku 1993, tedy od založení Dopravní fakulty Jana Pernera. První kolokvium pořádané naší univerzitou se uskutečnilo v roce 1997 v regionu Česká Třebová. Letošní setkání bylo účelově pořádáno v Pardubicích, kde se univerzitní kampus za posledních pět let významně změnil a může se pochlubit kvalitním zázemím i pro pořádání mezinárodních setkání tohoto druhu.

Na kolokviu bylo předneseno celkem 27 referátů, z nichž 11 přednesli pracovníci dopravní fakulty. Všechny příspěvky byly napsány a předneseny v jednom ze světových jazyků, němčině nebo angličtině. Přednášky probíhaly v učebně A3 v areálu auly, která byla pro všechny zúčastněné velkým a příjemným překvapením. Ze zahraničních partnerských škol se kolokvia zúčastnilo 26 účastníků a spolu s pracovníky Dopravní fakulty Jana Pernera se zasedání zúčastnilo přes 40 odborníků.

účastníci kolokvia před knihovnou Univerzity Pardubice

Představitelům zahraničních partnerských škol prof. Ottlingerovi z HTW Dresden, prof. Bokůvkovi z ŽU v Žilině, prof. Takácsovi z BME Budapest a prof. Romankiewiczovi z PZ ze Zieloné Góry udělil děkan DFJP prof. Ing. Milan Lánský, DrSc. za dlouholeté zásluhy v organizování a pořádání vzájemných kolokvií pamětní medaili Dopravní fakulty Jana Pernera.

Z kolokvia byl vydán reprezentativní sborník, ve kterém jsou uveřejněny všechny příspěvky a který je samozřejmě k dispozici v Univerzitní knihovně.

Nebyl opomenut i kulturní program. Účastníci se seznámili s městem Pardubice a navštívili hrad Kunětickou horu a zámek a muzeum ve Slatiňanech.

Kolokvium uspořádala Katedra dopravních prostředků DFJP. Organizačními garanty byli prof. Pešlová, CSc. a Dr. Ing. Beneš. Velkou zásluhu na úspěšném průběhu měla sekretářka katedry paní Hubáčková a doktorandka Ing. Vitoušová za vydatné podpory dalších spolupracovníků. Důstojné ubytování poskytly univerzitní koleje, za což patří poděkování vedoucí paní Jaroslavě Kmochové, a stravování během kolokvia na vysoké úrovni zabezpečila menza pod vedením paní Marcely Balounové. Celému kolektivu menzy patří náš dík. Poděkování samozřejmě patří i správě budov, paní Iloně Remešové, za zabezpečení prostoru učeben a za ochranu vozidel zahraničních účastníků v areálu školy.

Uspořádání takovýchto akcí vyžaduje i vysoké finanční náklady, a to by bez sponzorské pomoci nebylo možné. Příspěvek na realizaci kolokvia poskytlo celkem sedm výrobních podniků a v rozhodující míře Nadační fond Jana Pernera, za což všem patří upřímné poděkování.

19. mezinárodní kolokvium bylo po všech stránkách úspěšnou akcí, která dobře a důstojně reprezentovala Univerzitu Pardubice a zanechala u všech účastníků hluboký dojem. Domů si odvezli nejen odborné poznatky a hezké zážitky, ale i drobné upomínkové předměty a vzpomínky na Univerzitu Pardubice.

doc. Ing. Břetislav Till, CSc.

Katedra dopravních prostředků DFJP

(v popředí zleva) prof. Ing. Jaroslav Čáp, DrSc. a doc. Ing. Břetislav Till, CSc.

Setkání prvních absolventů Vysoké školy železniční v Praze z roku 1957

Dne 7. června se na Dislokovaném pracovišti Dopravní fakulty Jana Pernera Univerzity Pardubice v České Třebové uskutečnilo již čtvrté setkání absolventů Strojní fakulty Vysoké školy železniční (dále VŠŽ) z roku 1957, specializace Kolejová vozidla a Provoz a údržba dráhových vozidel. Setkání zorganizovala katedra dopravních prostředků, oddělení materiálů.

Vysoká škola železniční, k jejíž tradici se hlásí i naše fakulta, byla založena v roce 1953, v době, kdy se projevila potřeba výchovy specializovaných železničních inženýrů nového typu, určených pro řízení a organizaci železničního provozu. Ukázalo se také, že klasické konstrukční obory pro železnici vyžadují nutnou úpravu profilu inženýra, vzhledem k specifickým požadavkům namáhání, bezpečnosti a spolehlivosti a dlouhodobé životnosti vozidel. VŠŽ v době svého vzniku měla pět fakult, na nichž se soustředili a působili přední odborníci z oblasti techniky, vědy a výzkumu. Byly to fakulty dopravní, stavební, elektrotechnická, strojní a vojenská.

V roce 1953 zahájily výuku současně dva ročníky. První ročník, do kterého nastoupili absolventi středních škol, a druhý ročník, do kterého nastoupili studenti po absolvování již prvního ročníku prakticky ze všech technických škol v republice od Plzně až po Košice. Na strojní fakultě v druhém ročníku začalo studovat 93 studentů a s úspěchem ukončilo v roce 1957 pouze 54 absolventů, jeden až z KLDR.

První absolventi zastávali již krátce po ukončení školy významná místa v řídicích složkách dopravy, organizačních jednotkách v konstrukčních a vývojových kancelářích a postupně i na samotném ministerstvu. Ukázalo se, že VŠŽ již od samého počátku měla vysokou odbornou úroveň, kterou si zachovala i po svém přestěhování do Žiliny v roce 1961 a která nás zavazuje i v současnosti.

účastníci setkání před budovou DP DFJP

Z 54 absolventů z roku 1957 se v České Třebové sešlo 24, z nichž 6 přijelo ze Slovenska a jeden ze SRN. Na pracovišti bylo připraveno malé pohoštění, při kterém se vzpomínalo na studentský život, na pedagogy i na prožitá a uplynulá léta. Účastníci setkání se živě zajímali o současný život fakulty i její perspektivu. Bylo potěšitelné, že všichni za pokračovatelku tradice VŠŽ považují naši Dopravní fakultu Jana Pernera, na které pedagogicky působí řada absolventů VŠŽ i pozdější Vysoké školy dopravy a spoju v Žilině.

Setkání proběhlo ve velice přátelském duchu a účastníci se dohodli, že tato setkání se budou pořádat každý rok.

doc. Ing. Břetislav Till, CSc.

za organizátory setkání

Katedra dopravních prostředků DFJP

V Pardubicích se konalo setkání pracovníků zabývajících se public relations na českých vysokých školách

Ve čtvrtek a pátek 23. – 24. května se jeli do Pardubic na pracovní seminář pracovníci českých, převážně veřejných vysokých škol, jejichž práce a působení na vysoké škole se týká kromě jiného i oblasti tzv. public relations. Na půdě Univerzity Pardubice dva dny jednala třicítka pracovníků, mezi nimiž byli kancléři českých vysokých škol, tajemníci rektorů, tiskoví mluvčí, vedoucí pracovníci oddělení vnějších vztahů či styku s veřejností, šéfredaktoři univerzitních časopisů nebo webových stránek apod. Vyměňovali si informace a zkušenosti z oblasti prezentace, vytváření image vysoké školy a komunikace vysokoškolských pracovišť s vnějším světem, odbornou i laickou veřejností. Hovořilo se i o spolupráci vysokých škol s absolventy a studenty. Samostatnou část jednání zaujímaly otázky spojené se zařazením a úlohou pracovníků PR ve

struktúře vysokých škol, řízením a organizací široké škály aktivit v oblasti public relations na vysokých školách.

Jednání v jeho úvodu pozdravil rektor univerzity prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. a v jeho závěru vystoupil s krátkým příspěvkem prorektor pro vnitřní záležitosti univerzity doc. Ing. Jiří Cakl, CSc.

Rozsah činností, jimiž se zúčastnění pracovníci PR více či méně na svých VŠ zabývají, nejlépe shrnulo tzv. «brněnské PR dvanáctero» (autorkou PhDr. Jana Pilátová, vedoucí Útvaru vnějších vztahů MU v Brně):

- 1/ organizace prezentačních akcí (výstavy, otevírání nových prostor, koncerty, plesy, významné návštěvy, setkání, akad. obřady dr. h. c., veletrhy apod.)
- 2/ marketing a získávání sponzorských firem,

- 3/ organizace seminářů, konferencí, kongresů,
- 4/ publikační činnost propagačních a informačních materiálů o VŠ,
- 5/ styk s médii,
- 6/ koncepce hlavní webové stránky VŠ,
- 7/ spolupráce s reklamními agenturami,
- 8/ spolupráce s redakcí univerzitních novin,
- 9/ spolupráce s pěveckým sborem či jinými uměleckými a sportovními spolky VŠ
- 10/ spolupráce na videozáznamech o VŠ,
- 11/ zajišťování fotodokumentace,
- 12/ překladatelská a tlumočnická činnost,

s tím, že je tato škála a intenzita vykonávaných činností na různých VŠ různá a podle povahy funkce a zařazení u jednotlivých pracovníků dále doplněna dalšími organizačně-administrativními úkoly, funkcemi či zúžena do větší specializace.

Celé setkání, vlastně druhé tohoto charakteru – když první setkání pracovníků PR českých vysokých škol se uskutečnilo v květnu 1999 na Univerzitě Palackého v Olomouci – proběhlo ve velice tvůrčí, dělné a přátelské atmosféře. Jednotlivé příspěvky účastníků podnítily další diskusi a rozsah témat, která účastníky zajímala, naznačil potřebnost a užitečnost dalšího setkání. Organizací odborného setkání volného profesního sdružení CASPRIO (Czech Association of Public Relations Information Officers) se ujal v roce 2002 kolegyně z Masarykovy univerzity v Brně.

Nabitý odborný program byl doplněn prohlídkou univerzitní auly a knihovny a čtvrtěční celodenní jednání ukončil společný večer na lodi Arnošt z Pardubic. Ke spokojenosti všech účastníků, kteří reprezentovali devatenáct českých vysokých škol, přispěla nejen perfektní organizace vlastního semináře, ale i důstojný nocleh zajištěný na ubytovně pavilonu D kolejí a chutná strava v univerzitní menze. Dobré jméno univerzity bylo před «vysokoškolskými image-makery» obhájeno.

*Ing. Valerie Wágnerová
kancelář rektora
organizátorka setkání*

společenské setkání na lodi Arnošt z Pardubic

zahájení semináře kancléřkou UPa Ing. Wágnerovou a zdravící rektora UPa prof. M. Ludwiga

výstavka propagačních a informačních materiálů zúčastněných českých vysokých škol

kolegové z VŠE a ČVUT z Prahy

kultura

kultura

kultura

kultura

kultura

kultura

kultura

23. VÝSTAVA V GALERII UNIVERZITY PARDUBICE

Dvacátá třetí výstava v Galerii Univerzity Pardubice ve vestibulu Univerzitní knihovny byla zahájena v úterý 4. června v 17 hodin.

Na akademické půdě a pardubické veřejnosti se představil projekt **LADAKH – etnické doteky**.

LADAKH je země průsmeků, země sněhu, země lámů, království poustevníků, země lidí západního a středního Tibetu, země sevřená mezi masívy Himaláje a Karákoram, tzv. Malý Tibet. Zemi, přírodu a obyvatele tohoto koutu Tibetu mohli navštívit prostřednictvím obrazů Romana Kameše a fotografií Vladislava Rogozova ti, kdo shlédli výstavu v Galerii Univerzity Pardubice. Atmosféru výstavy doprovodily kresby dětí z Malého Tibetu, s nimiž se Roman Kameš na svých pravidelných cestách a pobytech setkává.

Roman Kameš žije od roku 1973 v Paříži a od roku 1992 střídavě v Ladakhu a ve Francii. Je fascinován majestátností krajiny Himalájí a oduševnělostí její stálosti i proměn. Obrazy z toulavé dílny Romana Kameše působí očistně minimem malířských prostředků a barev, jejich povolným oprošťováním, jejich tichým vrstvením v pomalém zrání díla.

MUDr. Vladislav Rogozov zachytil atmosféru krajiny, hor, klášterů, obyvatele Ladakhu objektivem svého fotoaparátu při lékařské expedici v roce 1996 a zejména v roce 2000, kdy se jako člen desetičlenného lékařského týmu zúčastnil dvouměsíční humanitární expedice organizované Společností lékařů pro pomoc.

Malý Tibet v univerzitní galerii

Otevření výstavy v univerzitní galerii doprovodili sugestivní hudbou bubínků manželé pan Třos a paní Boiffin, působící jinak v královéhradeckém a pardubickém filharmonickém tělese.

(vw)

Roman Kameš

etnické doteky - kresby - fotografie a bubnování

Vladislav Rogozov

POMOC

- alespoň drobná - obyvatelům jižních Čech postižených katastrofálními povodněmi.

Na základě rozhlasové výzvy oblastní pobočky Českého červeného kříže v Pardubicích v úterý 13. srpna se pracovníci rektorátu, centra informačních technologií a tiskařského střediska univerzity, kteří zrovna neužívali dovolenou, složili na okamžitou materiální pomoc.

Oblastní pobočka Českého červeného kříže v Jindřichově Hradci požádala Český červený kříž v Pardubicích o konkrétní pomoc a zaslání potřeb pro úklid a čištění míst zasažených ohromnými povodněmi. Ve středu 14. srpna paní sekretářka rektora zajistila z vybraných peněz (téměř pět tisíc korun) nákup kartáčů, rejžáků, košťat, gumových rukavic a řady čistících prostředků, které předala za všechny zúčastněné pracovníky rektorátu, centra informačních technologií a tiskárny v pobočce červeného kříže v areálu mateřské školy na sídlišti Závodu míru. Příspěvek byl přijat s velkou radostí a ještě ten den odpoledne putoval spolu s ostatními dary pardubických občanů do Jindřichova Hradce, odkud byly potřeby distribuovány dále do nejvíce potřebných míst.

Vzhledem k tak ohromnému rozsahu postižení letošními povodněmi a více než stoletou vodou byl to příspěvek spíše symbolický a drobný, nicméně lidským vyjádřením potřeby okamžité a upřímné pomoci a soucítění s postiženými oblastmi a jejich obyvateli.

(vw)

24. VÝSTAVA V GALERII UNIVERZITY PARDUBICE

NICOLE MONTAGNE / ŠABLONOVÉ TISKY

Grafika je intimní. List papíru, potištěný inkoustem. Jako stránka z knihy. Šablonový tisk dovoluje pouze malý náklad. Je to pracná technika. Montagne tiskne maximálně 15 exemplářů z jednoho obrázku. Tento malý náklad intimitu zvyšuje.

Dílo Montagne se nevyvíjí rigorózně, pokaždé jako rozchod s periodou předcházející, ale je zákonitou hrou posunu a nuance. Svými portréty pracuje umělkyně na souborném díle. Tyto podobizny jsou svého druhu skrytými autoportréty aniž by byly autoportréty skutečnými. Dohromady tvoří jeden celek a přidávají k existující skutečnosti skutečnost vlastní.

V r. 1984 byla Montagne na stáži v Praze. Nyní vystavuje jak v Holandsku tak v České republice. V Čechách se v grafice silně zdůrazňuje technika: tisk, barva a kreslířství. Není tedy divu, že si zde její práce všímají. A tak vzniká most mezi zemí Rembrandta a srdcem střední Evropy.

*Chrétien Breukers
/výňatek z textu katalogu/*

4. 9. - 7. 11. 2002

pondělí - pátek 8 - 18 hodin
sobota 8 - 12 hodin

Jaký byl IFAS 2002?

středa 3. 7.

Konečně je tu okamžik, na který jsme se dva roky připravovali. Do Pardubic přijíždějí první zahraniční hosté Mezinárodního festivalu akademických sborů IFAS 2002. Večerní nokturno na Pernštýnském náměstí je jejich prvním setkáním s hostitelským Vysokoškolským uměleckým souborem i s pardubickou veřejností. Ve slavnostním sále pardubické radnice přijímá primátor zástupce sborů, mezinárodní porotu a vedení festivalu. Po bezprostřední přátelské besedě všichni přecházejí na zámek, kde je připraveno sladké překvapení - svíčkami rozzářený dort dlouhý 160 cm a široký 120 cm s perfektně nazdobeným logem IFAS. S potěšením konstatujeme, že dort se našim zahraničním hostům ze Španělska, Ruska, Lotyšska, Jugoslávie, Velké Británie a Polska nejen líbil, ale že jim i chutnal. Společným zpěvem Gaudeamus igitur končí zámecká slavnost IFAS 2002 a nádherný teplý večer se pomalu mění v obrovskou deštivou bouři.

čtvrtek 4. 7.

Vítáme další zahraniční univerzitní sbory z Tchaj-wanu, Filipín, Slovenska a také domácí sbory z Prahy a Brna. V tu dobu desetičlenný organizační tým a třicítka průvodců již pracuje naplno a na štábu je jako v úle. Předat sborům zkompletované materiály, vysvětlit harmonogramy, ubytovat, vysvětlit stravování, doinstalovat videoprojekce po chodbách, překontrolovat dárky, květiny, poslední podrobnosti pro moderátory a vše se připravuje na večer.

Ve ztemnělém sále slavnostně vyzdobené Auly Univerzity Pardubice se rozzáří logo IFAS a znělkou, doplněnou o projekci fotografií z historie IFAS, začíná zahajovací koncert 17. ročníku. Za účasti velvyslanců, čestných hostů a sponzorů zahájil hostitelský sbor VUS Pardubice svůj program a uvítal všechny zúčastněné sbory úryvkem jejich lidové písně v mateřském jazyce. Zvláště zpěváci

z Filipín a Tchaj-wanu ocenili tuto snahu vřelým ohlasem. Rektor Univerzity Pardubice společně s primátorem provedli slavnostní otevření festivalu IFAS 2002. Škoda, že tento slavnostní akt narušuje nekvalitní zvuková technika a kolabující mikrofony. Díky pohotovosti obou těchto hlavních aktérů, kteří se nad touto lapálií bravurně povznegli, je tato nepříjemnost vynikajícím publikem brzy vzata na milost. Po přestávce se představuje všech 16 zúčastněných sborů a tato směsice tónů, krojů a choreografie dává tušit, že se v průběhu festivalu máme ještě na co těšit. Přátelské přípitky a milá slova v předzářích ještě dlouho do noci dávají tušit, že se dnešní večer velmi podařil.

pátek 5. 7.

První soutěžní den. Zatímco v aule soutěží ženské a komorní smíšené sbory, na nádvoří pardubického zámku probíhá soutěžní

přehlídka k počtě skladatele Thomase Morleye. Odpoledne se zahraniční sbory rozjíždějí po kraji, aby svým zpěvem potěšily posluchače v České Skalici, Lázních Bohdanči a Heřmanově Městci. Večer se univerzitní aula dočkala prvních tónů v nové soutěži IFAS - ve folklóru. VUS Pardubice po krásném výkonu v komorní kategorii i zde září a předvádí mimo zpěvu také svoji krojovanou taneční skupinu. Česká televize je při tom.

sobota 6. 7.

Druhý soutěžní den a skvělé výkony v hlavní kategorii – velké smíšené sbory. Probíhá veliký umělecký souboj mezi 8 špičkovými akademickými tělesy. Mezinárodní porota má plné ruce práce aby spravedlivě posoudila nádherné výkony zpěváků a dirigentů v dosud historicky nejlépe obsazené kategorii; Gdaňsk a Gliwice – Polsko, Tchaj-wan, Jugoslávie, Velká Británie, Španělsko, favorizované Filipíny a brněnský Gaudeamus.

Publikum ani nedýchá, povinná skladba „Lacrymosa“ Zdeňka Lukáše zní pokaždé jinak, avšak dojemně ze všech úst.

Než porota rozhodne, je čas se odreagovat, a tak se odpoledne mezi bloky univerzitních kolejí zpěváci znovu sejdou a „vyřadí se“ při netradičních soutěžích a diskotéce na IFASIÁDĚ, která již tradičně slaví mezi nováčky i ifasovými stálicemi veliký úspěch.

A konečně vyhlášení vítězů! Než se porota a organizační štáb dostaví k tomuto aktu, nastává v aule očekávání a napětí, které graduje do jen těžko popsatelné nádherné atmosféry – sálem se valí mexické vlny, z jednoho konce se ozývá spirituál, na který plynně naváže na druhém konci častuška a někde uprostřed čínský popěvek nebo úryvek čardáše, potlesk, smích, skandování, štěstí, zářící tváře atmosféra přátelství, porozumění, sounáležitosti! Na tyto okamžiky se nezapomíná!

A pak už jsou tu výsledky a nominace na Grand Prix - bezmezná radost jedněch a zklamání druhých, slzy štěstí i lítosti, ale i to patří k IFAS. Nominovaní jdou znovu zkoušet, většina ostatních se však brzy ocitá ve víru tance a ostatních radovánek na plesu IFAS v Ideonu.

neděle 7. 7.

Vítězové hlavních kategorií spolu s dalšími dvěma sbory s nejvyšším počtem bodů v základní soutěži bojují dopoledne o cenu Grand prix před velkou mezinárodní porotou. Je to zážitek, který

neuniká ani mikrofonům Českého rozhlasu. A báječný Gaudeamus s dirigentem Alexandrem Vackem si odváží kromě pohárů a finančních cen za vítězství v hlavní kategorii také Grand Prix. Tento nový brněnský sbor nadchl porotu i diváky ve všech ohledech a porazil i „neporazitelné“ skvělé Filipínce – právem proto obdržel i výtouženou Cenu rektora univerzity Pardubice pro nejlepší akademický sbor IFAS 2002.

Při slavnostním obědě je čas na slůvko dirigentů s porotou a vedením festivalu a potom už loučení s českými a slovenskými sbory. Ostatní se znovu setkají na Galakonzertu národů v Domě hudby, který znovu ukáže, jakou báječnou atmosféru dokáží vytvořit na stejnou strunu naladění lidé. A tak, i když se koncert protáhl o dvě hodiny, málokdo litoval, neboť stále bylo co k vidění - temperament Rusů a Španělů, hravost a bezprostřednost maličkých Tchajwanců či fantastický program dosud nevýrazných Jugoslávčů a na úplný konec oduševnělí Filipínci v pestrých krojích. Opravdu skvělá tečka za bohatým programem IFAS 2002.

Těchto pár řádek nemůže popsat vše krásné, co provázelo letošní IFAS 2002 a nejsme zde schopni doslova tlumočit děkovaná a nadšená slova účastníků všech 16 sborů z deseti států světa, ale nemůžeme pominout slova amerického porotce Gena Brookse, předsedy asociace amerických sborů, ani dr. Koláře, předsedy Unie českých pěveckých sborů, kteří v závěrečném hodnocení označili shodně IFAS, co do umělecké úrovně, srovnatelný s prestižními světovými festivaly, atmosférou a organizací však za nejlepší, co mohli za poslední léta shlédnout. Je to jistě velké vyznamenání pro všechny, kteří pomohli tomuto 17. ročníku IFAS na svět, a také všem za to vřelé díky.

za organizační tým IFAS 2002
Ing. Alena Mejstříková
prezidentka festivalu

studenti

studenti

studenti

studenti

studenti

studenti

kultura

JAKÝ BYL MAJÁLES 2002

Studentský MAJÁLES se koná na vysoké škole v Pardubicích nepřetržitě již dvacet dva let. Je spojen převážně s tradicí velkých koncertů hudebních skupin pod širým nebem v areálu vysokoškolských kolejí.

Letošní Majáles na Univerzitě Pardubice, který pořádal studentský klub A a B pod záštitou Univerzity Pardubice a Magistrátu města Pardubic, začal již v pátek 3. května večer ve zmíněných klubech vysokoškolských kolejí. Významnou událostí pátečního večera bylo otevření nového vysokoškolského klubu APOLLO, který vybudovala univerzita pro zábavu svých studentů mimo pavilony kolejí (u křižovatky „U Josefa“). Za účasti rektora univerzity prof. Ludwiga, prorektora doc. Cakla a ředitelky Správy kolejí a menzy Evy Skokanové byl v 19 hodin slavnostně provoz nového klubu zahájen. Odpoledne slouží klub jako studentská kavárna a večery patří hudebním a diskotékovým produkcím.

Hlavní program MAJÁLESU se konal v sobotu 4. května. Dopoledne ožilo majálesovým veselím Pernštýnské náměstí v centru města a celé odpoledne od 12 hodin do večerních hodin probíhal v areálu vysokoškolských kolejí v Polabinách non-stop koncert.

Na Pernštýnském náměstí začal program po půl desáté. Studentský král s královnou Majálesu převzal symbolicky od náměstka primátora města Koláčka a prorektora univerzity docenta Málka na jeden den vládu nad městem a univerzitou. K potěše krále a jeho družiny i všech kolemjdoucích vystoupily v dopoledním kulturním programu mažoretky a pardubické taneční skupiny, nechybělo vystoupení historického šermu. Před dvanáctou hodinou se vydala královská družina doprovázející krále a královnu Majálesu průvodem městem do areálu vysokoškolských kolejí v Polabinách. Centrum města prošel královský pár pěšky, zbytek cesty do Polabin již na koních. Tam májová veselice pokračovala. Byla vztyčena májka a po celé sobotní odpoledne až do večerních hodin probíhal v areálu kolejí mezi pavilony B a C koncert pod širým nebem, na němž vystoupila řada vyhlášených kapel (*Dukla vozovna, Fundamentalista v pásmu Gazy, Death Camel Blues Band, Volant, N.V.Ú., Znouzectnost, Walk Choc Ice, Lety Mimo, -123 min., Ready Kirken atd.*) Mezi pavilony kolejí A a B čekala na návštěvníky novinka - taneční techno-scéna. Noční program pro ty nejvytrvalejší účastníky letošního Majálesu jako každý rok pokračoval od 22. hodiny v rockovém klubu Žlutý Pes.

Počasí a skvělá nálada byly letos spolehlivými společníky.

(vw)

královská družina na Pernštýnském náměstí v centru města

královský studentský manželský pár vládl jeden den městu i univerzitě

rocková scéna mezi Běčkem a Cěčkem kolejí

techno scéna mezi Áčkem a Běčkem

gaudeamus

Gaudeamus vám zpřijemní život i studium

- zřízení a vedení účtu zdarma bez počátečního vkladu
- možnost čerpání finančních prostředků do debetu
- bezplatné vydání mezinárodní platební karty
- obsluha konta prostřednictvím Expresní linky KB
- každoroční bonus 333 Kč

Každý student, který uzavře smlouvu na konto Gaudeamus v období od 20. 5. 2002 do 31. 10. 2002, má automaticky nárok na získání SCAN RÁDIA - ZDARMA. Více informací na www.eurocampus.cz.

www.kb.cz
informace
0800 11 10 55

Svět se mění a my s ním

sport

sport

sport

sport

sport

sport

sport

sport

POVÍDÁNÍ O TĚLOCVIKU

Základem tělesné výchovy člověka je potřeba pohybu, která je podstatnou složkou pudu sebezáchovy, stejně jako například potřeba jíst a pít.

Je všeobecně známo, že v dnešní době klesá objem pohybových aktivit u dětí, mládeže, ale i u dospělých. Důsledkem toho je nízká zdatnost současné populace, která vede k různým zdravotním problémům, vyplývajícím právě z nedostatku pohybového zatížení. Zejména se jedná o svalové disbalance, komplikující správné držení těla, či úroveň aerobní zdatnosti, ovlivňující funkci srdečně plicního systému.

V mnoha vyspělých státech světa se objevují stále větší obavy, že současná populace nemá dostatek pohybových aktivit, důležitých pro své současné i budoucí zdraví. Skutečnost, že pohybové aktivity v průběhu dospívání a lidského života vůbec stále klesají, by měla vést k potřebě řešit problémy převažujícího sedavého zaměstnání a způsobu života vůbec. Tělesná výchova a tělovýchovné aktivity mají ve svém důsledku především pozitivně ovlivňovat zdraví všech zúčastněných. A to je právě ta podstata: ZÚČASTNĚNÝCH!

V poslední době začíná být lidstvo ohroženo nedostatkem pohybu. Toto ohrožení se samozřejmě dotýká i studentů naší univerzity. Tělesná výchova, i přes svoji tradici na českých vysokých školách, je v současné době na mnoha vysokých školách spíše popelkou mezi studijními předměty. Tělesná výchova a tělovýchovné aktivity svojí nezastupitelností a významem v životě člověka musí být stálou součástí nabídky vysokoškolákům. Tato nabídka by měla být poskytována nejen ve formách volitelných aktivit nebo volitelných predmetů v rámci jejich studia.

V této souvislosti bych také rád uvedl, že v mnoha vyspělých zemích nejen Evropy začínají v poslední době převládat v rámci všech stupňů vzdělávání mladé populace (tedy včetně vysokoškolské) vzdělávací programy, jejichž nedílnou součástí jsou tělovýchovné aktivity v různých formách. Tato změna v myšlení zodpovědných velké části světa je děletrvajícím procesem. Byly vypracovány i teoreticky zdůvodněné strategie pro aplikaci tělovýchovných aktivit do studijních programů mnoha vysokých škol, ale i do každodenního života jejich studentů.

Dnes, díky vyspělým informačním technologiím, jakoby vzdálenosti neexistovaly. Svět se zmenšuje, intenzita a dynamičnost života se dostává do vyšších a vyšších obrátek. Rychlost (úprk) života se stále zvyšuje. Rychlost běhu světa často nahrazuje kvalitu a cíl života samého, kvalitu prožitků. Bezbrhý propojenost současného světa způsobuje, že jsme trvale zavalováni nepředstavitelným množstvím informací o všem a ať jsme kdekoli. Jsme stále jakoby „v obraze“. Jenže paradoxně právě toto způsobuje zvláštní formu „analfabetizmu“. V tom, co se děje, se ve skutečnosti často vůbec nevyznáme. Často vnímáme pouze virtuální realitu a chceme být přesvědčeni, že prožíváme skutečné okamžiky... Uvedené skutečnosti se výrazně negativním způsobem promítají do všech oblastí, ale i forem života všech lidí na této planetě. Pohodlný život, který s sebou nesou moderní technologie dneška, však v sobě skrývá také mnohá úskalí. Těch nebezpečí se zdá být více než výhod. Jistě se dá namítnout, že záleží na úhlu pohledu, ale úhel pohledu základního života a udržení lidské existence je jistě dosti výmluvný. Ne všechna pro a ne všechna proti v životě každého z nás jsou na první pohled patrná. Někdy to, co nejvíce „bolí“, nejvíce prospívá. A naopak. To, co nám přináší pohodlný a příjemný život, ve svých důsledcích vede často (téměř vždy) k problémům v oblastech života, kde nerozhoduje důležitost postavení, výše platu ani množství vlastních movitých či nemovitých věcí. A o těch „obyčejnějších“, leč základních lidských hodnotách bych zde rád polemizoval.

Chtěl bych si na tomto místě „přihřát polívčičku“ a pokusit se připomenout akademické obci notoricky známé a praxí prověřené pravdy. Pracuji na katedře tělovýchovy a sportu, a tak věřím, že bych ani nemusel psát dále. Přesto se pokusím jen tak pro připomenutí té „naší polívčičky“ ...

Rozvrhy pro všechny studijní skupiny jsou jiné než v minulém akademickém roce. V některých rozvrzích se objevuje předmět tělesná výchova jako povinná součást univerzitního vzdělání. Studentům těchto oborů je co závidět! Jiné rozvrhy (rozuměj „týmy tvůrců studijních programů“) na tuto nedílnou a samozřejmou součást vzdělání (života) trochu pozapomněly. Některé více, jiné méně. Zatímco studenti některých studijních oborů mají všichni možnost alespoň v 1. ročníku svého studia okusit blahodárné působení tohoto předmětu na „vlastní preparát“, jiní mohou Tělesnou výchovu zvolit jako předmět volitelný (tedy zvolený z vlastního zájmu). Někteří však – a těch je zatím většina – musí tělesnou výchovu provozovat téměř jako ilegální činnost.

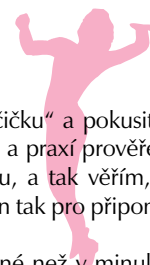
Při pohledu na rozvrhy jednotlivých studijních skupin zhruba měsíc po začátku každého semestru je až s podivem, co vše je nucen (chudák) student pardubické univerzity absolvovat. Výuka mnohdy probíhá od časných ranních hodin a končíva nezřídkou v pozdních odpoledních hodinách (s přestávkami jen tak tak na přesuny z učebny do učebny). Po přestávce na regeneraci duševních sil, event. občerstvení v klidu a beze spěchu není ani vidu ani slechu. A tak jsou často v univerzitním kampusu k vidění spěchající studenti odněkud někam. Cestou chvatně a za poklusu mění jedna skripta za druhá. Ve spěchu hltají různé nadívané zemle, které si často pro sebe definují jako oběd. Utřídit si informace a myšlenky z právě skončené přednášky v tomto chvatu snad ani nelze.

Pokud začneme pátrat po příčinách tohoto porušování základních hygienických zásad práce (studia), stačí pozorněji prozkoumat dotyčný rozvrh pro pátek a nezřídkou i čtvrtek. V těchto dnech totiž bývají v rozvrzích velice významná „okénka“. Proto je nutné dané penzum přednášek, cvičení a seminářů zvládnout v prvních třech dnech pracovního týdne. No, a v těch už studentům moc času na kolikoliv jiného nezbyvá.

O tom, že tělesná výchova má nezastupitelný zdravotní význam pro člověka, snad už dnes nepochybuje nikdo. Bylo by proto myslím zbytečné plýtvat argumenty na tomto místě, vypočítávat, na co všechno v lidském těle mají tělovýchovné aktivity blahodárný vliv.

Je jasné, a bylo to prokázáno mnoha výzkumy, že kultivace člověka tělesnou výchovou není vedena jen motivy zdravotními, ale jde i o něco jiného. Jde o prožívání, jež náš život „ukotvuje“, dává mu rozměr opravdovosti a hloubky, tedy to, co dnes normálně velmi často v životě postrádáme. To, co současnému člověku nejvíce chybí, je opravdový a autentický prožitek. Takové prožitky je možné získat díky sportu, díky chytře vedenému sportu. Vyprávět studentům o hloubce a smyslu prožitků (například při sportování), když si mnohdy ani neuvědomují (díky dnešní uspěchané a virtuální době), co to „hloubka skutečného prožitku“ je, nemá téměř žádný smysl. O prožitku se nedá vyprávět, ten se musí prožít. Ono totiž platí, že co člověk sám neprožije, tomu většinou tak moc nevěří.

Myslím si, že naši studenti mají většinou opravdu na tělocvik málo času. A mnozí, kteří jej nakonec naleznou, pak cvičí jen proto, aby se stali krásnějšími a přitažlivějšími pro druhé pohlaví nebo jen pro vlastní narcisismus. To však, myslím si, nestačí. Krása člověka přece není v tom, jak vypadá, ale kdo je. A cvičení je především o tom, kdo cvičí. Cvičení člověka může podněcovat k další činnosti a může mu podhalit mnohem více než jen soustavu cviků. Cvičit -

mimo jiné - znamená zabezpečit pro rozvíjející se „duši“ solidní schránku, která by mohla své bohatství důstojně nést.

A za co se tedy přimlouvám?

– Umožníme našim studentům více těch skutečných prožitků, v našem případě právě prostřednictvím tělesné výchovy a sportu.

– Pomozme těm váhavým najít v životě skutečné hodnoty, například tím, že v souladu s celosvětovým trendem budeme tělesnou výchovu a sport považovat na naší pardubické univerzitě za něco samozřejmého, co patří k univerzitnímu vzdělání. Nejde o zvyšová-

ní studijních „povinností“ našich studentů, a tím jejich studijní přetěžování dalšími hodinami. Myslím, že všichni cítíme, že u předmětu Tělesná výchova (byť v „povinné“ formě v prvních ročnících jejich vysokoškolského studia) jde především o poskytnutí těch opravdových prožitků, které zůstávají v každém z nás na celý život. Jde o formování osobnosti, životních postojů, ale v neposlední řadě také o ony zdravotní aspekty tělesné výchovy, které jsem v mém příspěvku definoval jako něco samozřejmého.

Mgr. Jaroslav Friedrich
vedoucí Katedry tělovýchovy a sportu UPa

SPORTOVNÍ VÝSLEDKY

ALENA HOUSOVÁ - mistr. světa ve skibobech ve slalomu a v kombinaci
- vítězka několika závodů světového poháru ve skibobech 2002

AM - ČESKÉ AKADEMICKÉ HRY – BRNO

Jan Rayman	karate – kumite	3. místo /nominován na AM světa Mexiko/	Martin Kubrt	stolní tenis	3. místo	dvojhra čtyřhra mix
Lucie Štěpánová	judo	2. místo	Jana Doležalová	stolní tenis	3. místo	dvojhra čtyřhra mix
Jana Kárníková	atletika		Martin Novák	kuželky	5. místo	
	hod klavírem	3. místo - 45,40	Michal Kittler	judo	5. místo	
	hod diskem	1. místo - 44,26	Bohumír Šraut	plavání		
	vrh koulí	1. místo - 14,49		50 m motýlek	1. místo - 0:25,06	
	hod oštěpem	4. místo - 38,75		100 m motýlek	2. místo - 0:56,98	
Eva Studničková	hod klavírem	2. místo - 45,40	Jiří Větrovský	100 m pol. závod	3. místo - 1:02,13	
	hod diskem	2. místo - 38,93		50 m prsa	3. místo - 0:31,22	
	vrh koulí	3. místo - 11,87		100 m prsa	3. místo - 1:08,66	
	hod oštěpem	8. místo - 34,47	Martin Lucbauer	400 m vl. zp.	8. místo - 4:25,28	
Eliška Kaplanová	100 m	6. místo - 13,13	Kamil Bartoš	50 m znak	8. místo - 0:30,17	
	200 m	4. místo - 27,93	Bartoš, Větrovský, Šraut, Lucbauer	polohová štafeta 4x50m	5. místo 1:53,63	
Radek Adamičko	3000 m překážek	1. místo - 9:24,86	Aleš MAREK	kanoistika na divoké vodě K1 sjezd	- 4. místo	
	5000 m	1. místo - 15:09,64				
Jan Brožek	800 m	5. místo - 2:00,10				
Basketbal – ženy		4. místo				
– muži		5. místo				
Jana Roudná	orientační běh	4. místo				

USPĚŠNÝ ROK PARDUBICKÝCH VYSOKOŠKOLÁKŮ V KOŠÍKOVÉ

Poprvé v historii naší vysoké školy se na ČAH probojovala družstva mužů i žen.

Muži absolvovali dramaticky, ale vítězně kvalifikační turnaj v Ústí nad Labem.

Přehled výsledků:

UPa – Univerzita Hradec Králové	56:30
UPa – UJEP Ústí nad Labem	49:48
UPa – TU Liberec	49:35

Ženy porazily v domácím prostředí FAF Hradec Králové 90:36

Obě družstva se tak kvalifikovala na ČAH, které se konaly ve dnech 6. – 7. května v Brně za účasti těchto vysokých škol:

Muži: ČVUT Praha	Ženy: UP Olomouc
MU Brno	ZČU Plzeň
VUT Brno	MU Brno
VŠB Ostrava	VUT Brno
ZČU Plzeň	Univerzita Pce
Univerzita Pce	

Přehled výsledků UPa:

Muži: s VUT Brno	51:69	Ženy: s MU Brno	46:91
ČVUT Praha	77:71	VUT Brno	58:40
ZČU Plzeň	82:67	ZČU Plzeň	46:90
		UP Olomouc	43:80

Celkové pořadí:

muži: 1. MU Brno	ženy: 1. MU Brno
2. VUT Brno	2. UP Olomouc
3. ČVUT Praha	3. ZČU Plzeň
4. VS BOstrava	4. Univerzita Pce
5. Univerzita Pce	5. VUT Brno
6. ZČU Plzeň	

Univerzitu Pardubice reprezentovali:

1. Novotný Tomáš	FES	1. Krtičková Helena	FES
2. Milčák Petr	FCHT	2. Němečková Tereza	FES
3. Tomáš Ladislav	DFJP	3. Trojanová Dáda	
4. Tušl Ondra	FHS	4. Klásková Alena	

5. Skalecký David	FHS	5. Pojkarová Katka	abs. DFJP
6. Kukačka Tomáš	DFJP	6. Dobiášová Zuzana	DFJP
7. Rychtera Radek	FHS	7. Koudelková Lenka	abs. FES
8. Skoupil Pavel	FCHT	8. Pydychová Petra	DFJP
9. Začal David	DFJP		

Zhodnocení:

Muži odjžděli s daleko většími ambicemi. Základ tvořili hráči ligového Ostakoloru, kteří se neprosazovali tak, jak bylo potřeba. Asi papírově jsme měli druhé nejlepší družstvo. Kluci zklamali hlavně sami sebe.

Děvčata byla výborná. Soupeřky velmi silné, hrající pravidelně vyšší soutěže. Obětavost a nadšení vynahrazovalo technické nedostatky, a tak výhra nad VUT Brno všechny potěšila.

Všem studentům univerzity děkuji za dobrou reprezentaci a příští rok zkusíme zabojovat o příčky vyšší. Přeji úspěchy ve studiu a hezké prázdniny!

VÍTĚZSTVÍ NA TURNAJI AKADEMICKÝCH DRUŽSTEV V UTRECHTU

Sestava:

Stria, Kukačka, Rychtera, Skoupil, Milčák, Novotný, Horký

Také letos odjelo družstvo studentů na turnaj do Holandska. Po loňských zkušenostech každý věděl, o co se jedná. Turnaj probíhal

podle stejných pravidel jako v minulém roce. Celý turnaj si řídí studenti sami. Spí se ve vlastních spacácích v tělocvičně a jednotlivá družstva si hradí náklady spojené s účastí na turnaji. Soutěžilo zhruba 40 mužských a ženských družstev z celé Evropy. Chyběl tentokrát výběr amerických univerzit. Našemu družstvu se opět dařilo a turnaj vyhrálo. Loni druzí, letos první. Určitě dobrá reprezentace pardubické univerzity na mezinárodním poli!

Zúčastněným studentům gratulujeme a vedení školy a Univerzitního sportovního klubu děkujeme za finanční podporu naší účasti.

Přehled výsledků:	Univerzita Pce – Helsinky	45:26
	Univerzita Pce – Hamburg	47:23
	Univerzita Pce – UK Praha	39:21
	Univerzita Pce – Gödöllő/HUN/	53:22
	Univerzita Pce – Leiden/HOL/	40:31
	Univerzita Pce – UK Praha	45:32
	Univerzita Pce – Utrecht/HOL/	20: 0
	Univerzita Pce – Amsterdam/HOL/	39:42
semifinále	Univerzita Pce – Amsterdam/HOL/	47:38
finále	Univerzita Pce – SBU/HOL/	72:59
All-STAR Game:	za UPa Stria, Kukačka, Rychtera	

PhDr. Jan Vašíček
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

TURNAJ K 20. VÝROČÍ ZALOŽENÍ TENISOVÉHO ODDÍLU UNIVERZITNÍHO SPORTOVNÍHO KLUBU – ČTYŘHRY

chvilí se i hrálo

zamyšlený předseda (prof. Machač)

Ing. Molková hraje i tenis

Historie Tenisového oddílu USK je úzce spojena s výstavbou sportovních zařízení v 80. letech na tehdejší Vysoké škole chemicko-technologické. V roce 1977 byla dána do provozu sportovní hala u kolejí a krátce potom vodácký areál u Labe. Prostor vodáků byl celkem velkorysý, a tak se zrodila myšlenka postavit svépomocí tenisové dvorce. Mezi prvními brigádníky byli většinou učitelé vysoké školy a někteří její absolventi, např. Čegan, Němec, Večeřa, Držka, Vašíček, Kolda, Horák, Sákra, Stejskal, Machač, Koudelka, Batka a další. Do země se poprvé kopl v roce 1979 a hrát se začalo 1. května 1982.

Letos je tomu 20 let, co jsme začali hrát na vlastních tenisových kurtech.

Výbor Tenisového oddílu Univerzitního sportovního klubu se rozhodl k tomuto výročí uspořádat turnaj pro své členy.

Ten se konal v sobotu 8. června. Bohužel nepřálo dopoledne počasí, a tak se uskutečnila pouze druhá část turnaje od 13 hodin. Slavnostní zahájení provedl předseda tenisového oddílu prof. Ing.

Ivan Machač, a pak se do 18 hodin hrálo. Turnaje se zúčastnilo 30 členů TO USK a do finále postoupily dvojice Machač, Lotko a Vašíček Petr, Maršálek. Pro špatné počasí se finálové utkání ale nehrálo.

Večer pak následovalo přátelské posezení s pohoštěním, zpěvem a vzpomínáním.

Další akcí oddílu bude v září Memoriál Stanislava Koldy, na který srdečně zveme.

PhDr. Jan Vašíček
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

→
Ing. Večeřa kibicuje

NEJKRÁSNEJŠÍ POHLED NA SVĚT JE ZE HŘBETU ... LODĚ

...tak trochu pozměněné rčení se může zdát někomu divné, ovšem my, kteří jsme se zúčastnili v termínu 8. – 15. června akce s poetickým názvem „Letní vodácký putovní výcvikový kurz - Vltava“, tomu souhlasně a s úsměvem přikývneme...

Týden, ve kterém jsme si užili nadměru vody a sluníčka, začal v sobotu večer oficiálním přivítáním v kempu Soumarský most (cca. 20 km nad nádrží Lipno), kde jsme se dověděli všechny potřebné organizační pokyny od vedení výpravy (PhDr. Josef Kořínek, Mgr. Eva Čaladi, Mgr. Pavla Kadeřávková). Všichni jsme byli velmi znavení a vyhládlí dosti dlouhou cestou (jen z Pardubic trvala přes sedm hodin a zdaleka ne všichni jeli z takové „blízkosti“), a tak jsme se dali do přípravy večerí, při které jsme se mezi sebou seznámili (sestava byla „namíchána“ ze všech koutů naší univerzity a někteří se mezi sebou viděli vůbec poprvé). První noc ve stanech byla pro ně-

kteř vcelku tvrdou zkouškou otužilosti a večerní výroky „komfort v mínus deseti“ se ráno jevily jen jako opravdu dobrý vtíp.

Po rozmrznutí při ranním sluníčku a za vydatné pomoci horkého čaje (pomineme ty „blázny“, kteří se ráno šplouchali v ledové řece) nám byly přivezeny lodě a potřebná výbava. Následoval trénink na těchto červených raketách, při kterém i ostatní okusili nízkou teplotu vody a nebylo nouze o zajímavé kreace a pokusy o esky máka - někteří asi pořád nemohli pochopit, že to s otevřenou lodí opravdu nejde a zkoušeli se znovu a znovu a dokonce u toho střídali partnery. Po vyblbnutí nás čekala asi nejobtížnější pasáž celého kurzu, a to sbalení věcí - problém, jak ušfouchat věci ze sedmdesátilitrového batohu do o třicet litrů menšího baretu, někteří vyřešili spoustou igelitek okolo, takže spíš než vodáka připomínali někoho, kdo nese týdenní nákup z obchodáku. První metry na vodě se nesly ve zvuku drhnoucího kamení (přispěl k tomu i nízký stav vody na horním rameni Teplé Vltavy). Čekalo nás něco kolem třiceti kilometrů cesty v národní přírodní rezervaci s úchvatnou přírodou (Mrtvý luh) a možná i proto někteří z nás pojali tuto etapu jako veslovací den a nasadili docela rychlé tempo, které zabrzdila až první (i poslední) zastávka na oběd na soutoku Studené a Teplé Vltavy. Druhá část se jela o poznání pomaleji - začalo se nepříjemně projevovat vzdutí Lipna a nebyť v závěru jedné načepýřené útočící labutě, která pronásledovala se syčením každou loď (nejspíš měla někde v blízkosti hnízdo), tak by snad ani někteří nedojeli do cíle. Přiražení lodě na pláži v kempu v Nové Peci byl pro nás v tu chvíli ten nejkrásnější zvuk dne. Ke večeru jsme si protáhli rozlámáná těla z lodí trochou pohybu s kulatým nesmyslem na vedlejším travnatém hřišti, a poté šli do místní rybářské bašty ochutnat nějakou tu specialitu (když pomínu dvouhodinové čekání, tak nebyl pstruh na másle vůbec špatný). Pokus o rozdělení ohně po návratu do kempu skončil nezdarem (a u propanbutanového vařiče se nám sedět nechtělo), únava byla taky značná, takže jsme usoudili, že bude asi nejlepší jít na kutě - poučení z předchozí noci jsme se důkladně navlékli a zakuklili do spacáků.

Ráno nás nečekala voda (později jsme zjistili, že jí bylo smutno, a tak přišla za námi), ale výšlap na nejvyšší horu Šumavy (Plechý 1378 m n.m.), ovšem jen co jsme se vzdálili nějaký ten kilometr od kempu, tak se začaly stahovat mraky a kropil nás mírný deštěk. Řeči o protrhávání mraků zarazila slušná průtrž mračen, ve které jsme dorazili na Plešné jezero, na kterém jsme pod střechem stanice horské služby přehodnotili další trasu a vykročili na cestu zpátky do kempu, kam jsme došli totálně promoklí (a s dvěma malými Lipny v botách). Obloha vypadala, že se změnou nepočítá, takže se hodila blízká vyhřátá hospůdka, ve kterém jsme si zamilovali vydatné sálající krb. Počasí dostalo rozum až k večeru, díky čemuž jsme mohli uspořádat prestižní smíšené fotbalové utkání naboso proti gymnáziu z Českých Budějovic, které sídlilo v kempu hned vedle nás. I když

byli trochu početnější (okolo šestnácti, nás bylo „jen“ deset), bylo hned ze začátku vidět, že máme odkoukáno více zápasů právě probíhajícího mistrovství světa a v základu bývalého předsedu fotbalového svazu, který rozdělával přesné pasy na naše rychlonohá tykadla v útoku. Postupem času přibývaly góly i modřiny až do momentu, kdy si řekla o slovo i křeč - výsledek 17:6 nám dodal jiskru a možná zrovna ta (nebo spíš asi ten Kosmopolitan na podpal) pomohla k tomu, že se nám podařilo rozdělát oheň (po celodenním lijáku řekl bych zázrak), při kterém jsme se ohřívali a hlavně sušili boty do pozdních nočních hodin.

Probuzení sluníčkem nastínilo výhled typu počasí na další dny. Přesunuli jsme se z Nové Pece do Vyššího Brodu a při hodinové cestě jsme se kochali pohledem na Lipenskou hladinu s protivětrem (ještěže jsme to nemuseli jet - brrr). Hned po vyplutí nás čekalo první pořádné vodácké vzrušení - opravený jez s metrovým skokem a pořádným válcem pod ním (někteří se lekli až tak, že jim uplavalo pádlo). Ukázkové projetí našeho vedení (když pomineme polozatopenou loď) nám dodalo odvahy a strávili jsme zde asi hodinu opakovaným projížděním (a převrácením) až do doby, kdy jsme usoudili, že už máme dostatek modřin a odřenin od kamenů v proudu (některá „jelita“ na nohách byla opravdu výstavní) - i vedení, které dole pod jezem chytalo lodě a další věci z lodí, si určitě docela oddechlo. Příjezd do Rožmberku byl klidný - ráz řeky nám umožnil to, že většinu cesty jsme mohli soulodit (neplést s jiným slovesem!), což se nám všem velmi líbilo (komu by se taky nechťelo jen tak si ležet na sluníčku a nechat se unášet proudem). Po utáboření v kempu jsme rychle (kromě našich invalidů z fotbalku - ti pomaličku) vyběhli nahoru na hrad, kde nás čekala prohlídka (ten den jsme byli poslední), na které nás průvodkyně seznámila se slavnou historií nejen hradu a městečka (které už třicet let mělo být zatopené vodou - plánované Lipno III), ale celé oblasti jižních Čech. Podvečer jsme strávili až do západu slunce na terase u řeky, kde jsme plně zaměstnali obsluhu grilu (nakonec i někteří z nás) objednávkami různých uzenin a steaků. Večer jsme strávili v kempovém posezení s veselou partou, která si vyrazila na pánskou jízdu s množstvím hudebních nástrojů (basa, dvě kytary, banjo a různá cinkátka a šustítka), na které opravdu uměli zahrát, a my jsme je v tom vděčně zpěvem podpořili (naučili jsme se spoustu zajímavých textů, ale vzhledem k jejich povaze je nemohu zde zveřejnit).

Další den byla v plánu etapa do Českého Krumlova, kterou všichni pojali vzhledem k až nepřijemně pálicímu slunci opravdu odpočinkově - takřka celou cestu se jelo v soulodění (až na pár jezů, peřejí, uváznutí na mělčinách a tatrovky jedoucí přes řeku). Po příjezdu do kempu jsme vyrazili na podvečerní prohlídku téhle perly jižních Čech (uznanou památkou UNESCO) s dominantou státního hradu a zámku - jeho prohlídka byla v plánu na druhý den dopoledne. Ta ovšem přišla o něco později díky velkému zájmu turistů o tuto atrakci, které nestačilo pojmout ani všech tři sta dvacet pokojů a komnat, kterými hrad se zámkem disponuje. Při čekání na prohlídku jsme se napřed šli podívat na město z hradní věže, která se tyčila skoro dvě stě metrů nad řekou, pak jsme pozorovali medvědy v hradním příkopě a nakonec jsme se před sluncem schovali v zámeckém parku v občerstvení pod otočným hledištěm open-air divadla (většina byla celý den nějak háklivá na ramena a jiná totálně zarudlá místa - že by fakt to slunce z minulého dne?). Přiblížila se kýžená hodina prohlídky, při které jsme došli k názoru, že se šlechta musela pěkně nachodit (na každou činnost měla speciální pokoj, takže museli třeba přecházet přes celý zámek - fakt byli divní). Cestou zpátky do kempu jsme se stavili ještě v muzeu voskových figurín pod náměstím (lidé ve středověku byli teda pěkní trpaslíci). Díky zhruba dvouhodinovému zpoždění jsme provedli bleskové sbalení (i přepadovka by byla pomalejší než my) a vyrazili na cestu do Zlaté Koruny, kterou nám křížilo pět jezů (díky odpoledním hodinám však nepředstavovaly moc velké zdržení - většina lodí odjížděla dopoledne, takže se netvořily vůbec fronty). Plavbu nám zpestřil mladý pár z Tchaj-wanu, který jsme potkali bezradně se motajícím po

řece zhruba v půli cesty (lod'ka vykrajovala po řece pěkná kolečka). Lámanou angličtinou nám řekli, že jejich skupina je tak dvě hodiny před nimi a že v lodi sedí poprvé v životě. Po marné snaze vysvětlit zadákoví (inženýr!!!), co se vlastně s tím, co drží v ruce, dělá, jsme je vzali mezi sebe a dovezli je až do blízkosti kempu, kde na ně čekaly dvě lodě, jejichž osádky se výbuchem smíchu málem převrátily. Jeden z našich zadáků (nebudu jmenovat - p. Kořínek) byl z toho tak vyvedený z míry, že na posledním jezu asi kilometr od kempu zapomněl svého háčka, který se za ním, mizícím po řece v dálce, jen smutně opřený o pádlo díval. Po vybudování stanového městečka jsme se vydali do vsi, kde bylo pěkně živo - zrovna v místním klášteře skončil koncert slavného Ericssona (jak jsme se dozvěděli, nevezali se, ale dodnes nikdo neví, co tím bylo myšleno) a v restauraci na fotbalovém hřišti jsme objevili nejlepší nakládaný hermelín v republice (vřele doporučuji - opravdu vynikající).

Ráno na nás čekal poslední den na vodě, poslední etapa, a to plavba do Boršova nad Vltavou (vesnice u Č. Budějovic - jezdí tam dokonce i MHD), před kterou jsme si ještě lehce zadováželi s míčem. Dovádění jsme přenesli i na lodě a první kilometry se nesly v duchu velkých vodních bitek, po kterých museli všichni vylévat litry vody z lodí. Tato trasa byla snad ze všech nejkrásnější - krásné divoká rychlá voda, samé peřeje a jazyky. Po cestě jsme si i trochu zaexperimentovali - vyměnili jsme si místa na lodí a zkoušeli, jak to půjde - většina z nás na přídi málem skončila pověšená na nějaké vrbě kolem vody, takže jsme po zastávce na oběd u Dívčího Kame-
ne raději (s ohledem na naši bezpečnost a zdraví) experiment ukončili a vrátili se na svá původní osvědčená místa. V Boršově nás čekalo vrácení lodí, což se nám vůbec nechtělo, „poslední večeře“ (skoro jak z toho obrazu) a závěrečná řeč vedení kurzu, po které se z nás marně snažili dostat připomínky k průběhu celého toho krásného týdne (prostě a jednoduše si nebylo na co stěžovat). Brzy ráno jsme se rozprchlí různými dopravními prostředky po celé republice

(brzy, abychom stihli ještě volby - teda někteří) a zůstala nám na ten báječný týden jen silná vzpomínka, spousta nových dojmů a kamarádů.

Závěrem bych chtěl za všechny účastníky kurzu poděkovat celé katedře tělovýchovy a sportu, že tuto nádhernou tradici vodáckých kurzů obnovila (a my všichni věříme, že budou úspěšně pokračovat) a zejména „svaté trojici“ odvážných (PhDr. Josef Kořínek, Mgr. Eva Čaladi, Mgr. Pavla Kadeřávková), kteří se nebáli jít s námi do těchto neznámých vod a prostě byli perfektní. Děkujeme a zase někdy na vodě AHÓÓÓJ...

... a kdo že byla ta vodácká banda z řad studentů?

Hillebrantová Adriana (FES), Kintllová Petra (FHS), Kovář Milan (DFJP), Mazalová Petra (DFJP), Michal Radim (DFJP), Osičková Ludmila (FChT), Petrilák Jan (DFJP), Procházka Leoš (DFJP), Semerád Martin (FES), Skotnicová Ida (FChT), Šlesingerová Jana (FHS), Vránová Daniela (FHS), Vychytil František (DFJP), Židová Lenka (FES).

Milan Kovář, student DFJP

CENU UNIVERZITY PARDUBICE VYHRÁL ČTYŘLETÝ BEHISTOM

rektor
prof. Ludwig
předává cenu
vítězi - Pavlu
Složilovi
s Behistomem

Již tradičně se v den první kvalifikace na Velkou pardubickou běžel dostih Univerzity Pardubice. Za krásného sobotního slunečného odpoledne dne 25. května 2002 se na pardubickém dostihovém závodišti konal od 14 hodin Britský dostihový den. Hlavním dostihem byla v 16 hodin Velká cena města Pardubice – X. ročník, 1. kvalifikace na 112. ročník Velké Pardubické České pojišťovny. O splnění kvalifikace se pokoušelo celkem 14 koní a jen třem se to nepovedlo! Dostih na 5 800 metrů vyhrál sedmiletý Sord ze stáje Votava-Orling trenéra Jaroslava Votavy v sedle s Josefem Bartošem. Trenérský úspěch slavil Josef Váňa, který pro kvalifikaci připravil čtyři koně a všichni si zajistili účast. Pozornost dne poutal slavný hokejista Jaromír Jágr, který rozdával autogramy a byl spolustartérem právě hlavního dostihu.

Nás však nejvíce zajímal dostih třetí, který se běžel ve 14:55, a to sice již zmiňovaná Cena Univerzity Pardubice. Do sedla dostihu steeplechase cross-country IV. kategorie na 3 400 metrů pro 4 a 5leté koně s celkovou dotací 40 000 Kč se posadilo 19 jezdců. Dráha byla tvrdá a rychlá a tip v dostihovém programu, který zněl: „Volšoveček, Polární hvězda a Enfant terrible“, vyšel jen z jedné třetiny. Pan rektor prof. Ludwig nakonec předával cenu vítěznému Behistomovi ze stáje Maxi-Tip trenéra Pavla Složila, který byl sám i jezdcem. Na druhém místě se umístila Polární hvězda ze stáje Mašek trenéra Jána Kútnika s amatérem Janem Faltejskem a třetí dojel Gawos ze stáje Valory-Dešná trenéra Vladimíra Vinklárka s amatérem René Vinklárkem.

Josef Váňa se v sedle objevil během odpoledne několikrát

spokojení vítězové steeplechase cross-country Ceny Univerzity Pardubice

Z univerzitní lóže fandili nejen univerzitnímu dostihu jak „domácí“, tedy představitelé univerzity a fakult - rektor, prorektor doc. Cakl a Janda, kvestor a děkani fakult prof. Lánský, doc. Mikulášek a doc. Čapek – s doprovodem, ale svojí návštěvou naši lóži potčili a vítěze Ceny Univerzity Pardubice podpořili i vzácní hosté ze sedmi českých vysokých škol - rektor Karlovy Univerzity prof. Wilhelm, rektor Českého vysokého učení technického prof. Witzany, rektor Akademie múzickým umění prof. Toperczer, rektor Technické univerzity v Liberci prof. Lukáš, rektorka Vysoké školy ekonomické v Praze doc. Durčáková, rektor Vysokého učení technického v Brně prof. Vrbka a rektor České zemědělské univerzity v Praze prof. Kozák.

Pozn. redakce: Šťěstí, že prorektor Janda tentokrát nesázel, neboť by jej jeho „pohádkový tip“ na Volšovečka mohl přivést k notným finančním potížím. Nejedvážnější v sázkách bylo riskující mládí lóže – potomci pana rektora Ludwiga, prorektora Cakla a rektora Toperczera. Kvestor Bukač svoje sázky a vklady po celé odpoledne tajil. Třebaže se situace vyvíjela v průběhu odpoledne dramaticky, osobní majetky zastaveny nebyly. Návrh na možnost finančního vylepšení rozpočtů vysokých škol využitím dostihového tipování a následných výher byl sice mezi rektory diskutován, ale nezískal závěrečnou podporu.

(pv-vw)

ŠLAPOHYBOVÉ KLÁNÍ 2002 V ČESKÉ TŘEBOVÉ

Je 17. června, a tak vás mohu již podruhé přivítat na sportovním odpolední Dislokovaného pracoviště v České Třebové. Stejně jako v loňském roce, tak i letos se konal již II. ročník Šlapohybového klání přes hory, doly a Přívrát. Tento závod „do vrchu a zase dolů“ se rok od roku těší stále větší oblibě jak mezi studenty, tak i mezi pedagogy. Bojovní studenti vstupují do tohoto náročného závodu s vidinou vítězství nad pedagogickým sborem, alespoň na poli sportovním, když na poli akademickém se jim nedaří nad nimi vítězit, a pedagogický sbor v tomto závodě vidí příjemnou kratochvíli. Dlužno dodat, že ne všichni studenti se zde takového vítězství dočkají. Tak takováto nálada panuje před startem a plní listinu závodníků až po okraj.

V průběhu závodu se však takováto zdravá a přátelská rivalita mění ve vnitřní boj o přežití a dojetí do cíle. V cíli ale již panuje opět dobrá nálada a přátelská atmosféra. A právě ta činí z této sportovní akce příjemný a pevný základ nové tradice, která je již teď neodmyslitelně spojena s Dislokovaným pracovištěm v České Třebové a jeho příjemnou atmosférou.

A co dodat závěrem? Že se již všichni těší na další ročník tohoto Šlapohybového klání, a proto jemu i všem závodníkům patří třikrát HURÁ, HURÁ, HURÁ!

Ing. Pavel Skořepa
doktorand DP DFJP Česká Třebová

Pamětní medaile Univerzity Pardubice PaedDr. Milanu Shánělovi

V souvislosti s významným kulatým životním jubileem PaedDr. Milana Sháněla, dlouholetého pedagoga katedry tělesné výchovy a sportu, který ve zdraví a pln elánu v březnu t. r. oslavil své sedmdesátiny, mu byla rektorem Univerzity Pardubice udělena Pamětní medaile Univerzity Pardubice.

Dne 7. června mu ji předal prorektor doc. Ing. Jaroslav Janda, CSc. za přítomnosti vedoucího katedry tělovýchovy a sportu Mgr. Jaroslava Friedricha.

V minulém čísle Zpravodaje UPa PaedDr. Vašček při vzpomínce na jubilanta uvedl: „Od počátku své práce na tehdy katedře tělesné výchovy vždy patřil k vynikajícím pedagogům pro své odborné znalosti, osobní vlastnosti a citlivý přístup ke studentům. Mezi kolegy byl oblíben pro svůj rozvážný přístup, přímé jednání a ochotu vždy pomoci.“

Že byl dr. Sháněl v kolektivu oblíben, není divu. Na návštěvu do rektorské kanceláře přišel vybaven domácím vlastnoručně upečeným bochníkem chleba a lahvičkou dobrého červeného vína. Voňavým chlebem měl ve zvyku odměňovat vítěze sportovních soutěží, tentokrát jím při pátečním odpolední pohostil s přidáním několika vzpomínek a historek rektora zastupujícího prorektora, vedou-

cího katedry tělovýchovy a sportu i paní kancléřku a paní sekretářku rektora.

A jako správný sportovec odpěchal na sledování mistrovského zápasu v kopané na světovém šampionátu v Jižní Koreji a Japonsku.

(vw)

historie historie historie historie historie historie historie historie

TAŽENÍ DO ITÁLIE K MEDIOLÁNU V ROCE 1158

POJEDNÁNÍ O HERALDICKÝCH POVĚSTECH A O ZNACÍCH MĚST PARDUBIC, HLÍNSKA, BOHDANČE A TAKÉ BOROTÍNA (2. ČÁST)

Byť existují i hesla líbivější a méně drsná, jež také lze dějinám podsouvat, dějiny jsou a zůstávají bojem o moc a bojem o místo na slunci. Sledovat to lze již od nejstarších dějinných dob a pojmy starověk, středověk a novověk jsou při tom pouhými přihrádkami, usnadňujícími nám přehled těch dvou a půl tisíce let psaných dějin.

Ve střední Evropě (jak jsme uvyklí tomuto prostoru říkat, středověk takový termín neznal) vytvořilo se na rozhraní sféry germánské a sféry slovanské několik vévodství. Byla to vévodství Bavorů a vévodství Franků západně, vévodství Čechů odtud východně, mezi nimi táhla se linie Šumavy, Slavkovského lesa a Krušných hor. Chebská kotlina tehdy pod panstvím pražských vévodů Čechů nebyla.

Středověká psaná historiografie zaznamenala jako první válečné střetnutí těchto sfér bitvu u Vogastisburgu (zhruba snad v trojúhelníku Kdyně - Kadaň - Bamberg) v roce 631 se jmény Dagobert, král Franků, na straně jedné, a Samo, vojvoda Slovanů, na straně druhé. Více než tisíc let následných dějin pochopitelně muselo vidět válečných střetů dost, ale pro obě strany mnohem významnější roli hrály jejich sousedské styky neválečné, což řečeno slovy Františka Palackého znamenalo ...ustavičné stýkání a potýkání se Slovanství s ... Němectvím.¹⁰⁾

Němečtí králové (tak od dob Konráda Franského 911 - 918 a zvláště pak od dob jeho otonských nástupců), cítilce se dědicí Karla Velikého (Karel Veliký v roce 774 vyvrátil langobardské království a osvojil si titul krále Langobardů), pokládali království Langobardů, to jest Pádskou nížinu a Apeninský poloostrov až ke Gaetě na jihu Latia a ke klášteru Monte Cassino, tudíž až ke hranicím Království obojí Sicílie (to jest Neapolska a Sicílie), za svoji zájmovou oblast.

Dělali tedy mnozí římstí císařové (to jest němečtí králové, byli-li korunováni v Římě na císaře) výbojnou politiku směrem na jih. V jedenáctém století se pak střetli s rostoucí mocí papežskou (v dějepisných učebnicích je to boj o investituru), ve dvanáctém století navíc s městy především v Lombardii, to jest v Pádské nížině, která chtěli politicky a hospodářsky ovládnout. Čeští vévodové věků jedenáctého a dvanáctého v těchto událostech tak zcela stranou nestáli a někteří z nich císařům poskytovali vojenskou pomoc, nikoliv ale - neukvapme se v úsudku - jako poslušní vasalové, nýbrž jako zdatní a žádaní lenní spojenci.

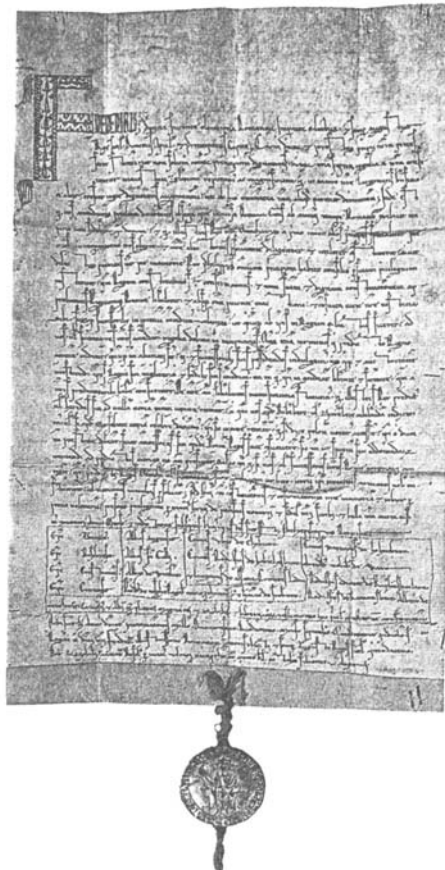
Týká se to zejména knížete Vratislava II. (1061 - 1092), jež za několikrát opakovanou vojenskou pomoc (v Německu i v Itálii) dostal od římského císaře Jindřicha IV. královskou hodnost pro svoji osobu, týká se to pak zejména jeho vnuka Vladislava II. (1140 - 1174), jež za vyslání početného vojenského sboru do Itálie dostal královskou hodnost pro svoji osobu a pro své nástupce, jak mu to zaručovala listina vydaná 18. ledna 1158 v Řezně císařem Friedrichem I.¹¹⁾

Nás z těchto dvou dějinných episod bude zajímat ta mladší, tažení do Itálie z let 1158 - 1159, protože k tomuto tažení vztahuje se hned několik našich erbovnických pověstí.

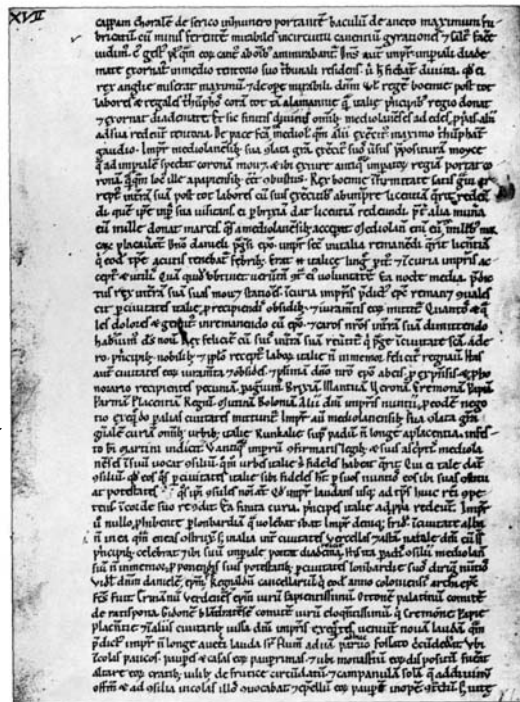
Základním pramenným zdrojem o tomto tažení je Letopis Vincenciův, jehož autor, kanovník a notář svatovítské kapituly, kaplan pražského biskupa Daniela, byl nejenom současníkem, ale také účastníkem tažení.¹²⁾

Zpráva Vincenciůva o celé události, její přehlednou počínaje a děním do dalších let se táhnoucím konče, je vcelku podrobná, ale udělování erbů, v mladších vyprávěcích pramenech s tímto tažením spojované, Vincencius nezaznamenává. Až teprve, nikoliv ovšem

Listina z 26. září 1212, vydaná králem obojí Sicílie a králem německým Friedrichem II., vnukem Friedricha I. Barbarossy, zvaná Zlatá bulla sicilská. Byla potvrzením právního stavu z roku 1158. Josef Petráň - Zdeněk Beneš: České dějiny.

List rukopisu Letopisu Vincenciůva ve Strahovském rukopisu z první poloviny třináctého století. Velké dějiny zemí Koruny české.

jako rozvinuté vyprávění, ale v rudimentární podobě, v podstatě jako jednovětou paměť, podává je muž z doby více jak o sto let pozdější, tradičním jménem tak řečený Dalimil - jeho skutečné jméno neznáme. Citovat jej zde budeme nikoliv jako především autora veršovaného kronikářského skládání v češtině, nýbrž jako především někoho, kdo, zajímaje se o původ erbů, zachytil a tím i uchoval ony rudimenty několika erbovních pověstí.

Z nich pak jednu erbovní pověst, právě taženou roku 1158 se týkající, najdeme asi o půl století později v historickém díle z doby Karla IV., jímž je Kronika česká,¹³⁾ připisovaná Přibíkovi z Radenína, zvanému Pulkava. Zde je to již rozvinuté vypravování, jako rozvinutá erbovní pověst. Vyplývá z toho, že vypravování o vzniku erbů spojovala se u nás často, ať již právem či neprávem, s rokem 1158 a že období mezi datem této výpravy a sklonkem vlády Karla IV. lze mít za dobu, kdy vznikaly erbovní pověsti v pravém slova smyslu, s historickým jádrem a z hlediska stylistického jako slohový útvar, jemuž říkáme vypravování.

A opět s přibližně dvoustetletým odstupem přijdou autoři jiní, kteří do svých historických spisování vkládají bohatě rozvinuté erbovní pověsti, z nichž některé jsou zcela nové, některé pak jsou rozvinutím oné rudimentární podoby, již jsme našli u tak řečeného Dalimila. Tito autoři jsou již odchovanci humanismu a dělí je dobré dvě generace. Prvním je Václav Hájek z Libočan se svou Kronikou českou, druhým je Bartoloměj Paprocký z Hlohol, Polák, pobývajcí v zemích české Koruny v exilu; jeho u nás vytvořeným dílem jsou tři tituly, z nichž každý nějakým způsobem pojímá do sebe i erbovní pověsti. Sto let po Bartoloměji Paprockém přijde ještě autor další, umělecko-historicky v období vrcholného baroku. Je jím kněz řádu křižovníků s červenou hvězdou, Jan Beckovský, autor Poselkyně starých příběhů českých. Bude znovu na příslušných místech svého díla vypravovat erbovní pověsti, některé z nich stylisticky přitažlivější a kompozičně obratně včleněné do spádu historických událostí. Je otázkou zatím pouze nadhozenou, zda jeho dílo neovlivnilo domácí ústní podání více, než jsme až dosud byli ochotni připustit.¹⁴⁾

V polovině dvanáctého století obnovily se staré snahy císařů saských a potom franských ze staletí desátého a jedenáctého ovládnout Lombardii a velkou část Apeninského poloostrova. Snadný podnik to nebyl, protože poměry na poloostrově byly v polovině dvanáctého století značně složité.

V Římě veřejné mínění ovládal mnich Arnold z Brescie a bouřil je jak proti duchovenstvu včetně papeže, tak proti císařské moci, zakotvené na sever od Alp v německých vévodstvích. Města v Lombardii (Milán, Pavie, Bergamo, Brescia, Como, Cremona, Modena, Mantova a další), jakož i v Toskánsku (Florence, Lucca, Arezzo, Pisa, Siena, Pistoia a další) bohatla, a tím zvyšovala svoji hospodářskou moc tou měrou, jakou klesala jejich ochota podléhat hlavě kteréhokoliv z německých vévodů s královskou korunou na hlavě.

V padesátých letech dvanáctého století se situace odvíjela jako scénář pro dobrodružný film. V roce 1154 přešel s vojskem Alpy švábský vévoda Friedrich z rodu Štaufů, dva roky před tím zvolený za německého krále, jemuž tmavovlasí snědí Vlaši pro jeho blondově světlá a místy pročervenalá plnovous říkali Barbarossa, po česku Rudobradec; pochodoval k Římu, kde v obleženém Lateráně papež Hadrián IV. vzdoroval lidu, poštvanému a vzbouřenému Arnoldem z Brescie. Hadriánovi IV. se navzdor obležení podařilo vyhlásit pro Řím interdikt (zákaz bohoslužebných obřadů), jež knězstvo plnilo, takže se nejen nesloužily bohoslužby, ale také se nekřtilo, neoddávalo a nepohřbívalo do posvěcené půdy, což vrtkavý lid pobouřilo tak, že se obrátil proti svému vůdci a Arnolda z Brescie z Věčného města vyhnal. Načež se Arnolda zmocnil Friedrich Barbarossa a vydal jej papeži.

Brzy na to byl Friedrich Barbarossa korunován na císaře, zatímco Arnold z Brescie za okolností ne zcela jasných zmizel, skončiv bezpochyby na popravišti. Za nových nepokojů, znovu se rozpoutávajících v Římě a v Itálii, probíjela se Friedrichova výprava zpět s čet-

Svatá říše římská za doby dynastie Štaufů 1125 - 1254. DTV Atlas zur Weltgeschichte, česká mutace.

Císař Friedrich I. Barbarossa jako křižák. Kresba z počátku třináctého století. Johannes Lehmann: Die Stauer.

nými boji, v nichž se osvědčil zejména Friedrichův sestřenec, saský vévoda Jindřich Lev z rodu saských Welfů.¹⁵⁾

Pokoření lombardských měst, zejména Milána, jakož i získání poloostrova až ke hranicím sicilského království musel Friedrich

vlevo: Císař Friedrich I. Barbarossa se syny.
Vlevo Jindřich VI., vpravo Friedrich, vévoda Švábský
(Kronika rodu Welfů 1179 - 1191).
Johannes Lehmann: Die Staufer.

uprostřed: Listina Friedricha I. Barbarossy, vydaná
v Řezně 18. ledna 1158.

Letopis Vincenciův a Jarloch

vpravo: Korunovační denár Vladislava I., avers.
Císař Friedrich I., podávající Vladislavovi královskou
korunu.

Hrad Hohenstaufen. Současný stav. Snímek Jaroslav Teplý.

Barbarossa odložit na příští roky, proto také mohl čas takto získaný věnovat důkladným diplomatickým přípravám. Jindřich Lev dostal zpět Bavorsko, ale část Bavorska, dnešní Horní Rakousy, byla přičleněna k dosavadní Východní marce, vlastně jako odměna tamnímu markraběti Jindřichovi z rodu Babenberků, jenž byl povýšen na vévodu a území bylo mu zvětšeno také na východě. V důsledku toho mohl Jindřich svoje dosavadní sídlo přenést z dosavadního Mölku na východ do kotliny, kde na místě kdysi římského tábora Vindobona vegetovalo město Vídeň (datující od těch dob svůj obchodní rozkvět). Vévodství rodu Babenberků, jehož území bylo od dob Karla Velikého až po císaře saské a sálské dynastie zvané Východní markou, se tím značně upevnilo.

Již nějakou dobu před těmito událostmi byl spojencem Friedrichovým také český vévoda Vladislav II., jemuž Friedrich I. za příslibem osobní vojenskou pomoc proti Milánu zaručil královský titul v Čechách, tentokrát dědičně. Slib splnil a ze své moci korunovaného císaře udělil 11. ledna 1158 na říšském sněmu v Řezně Vladislavovi královskou korunu.¹⁶⁾

V Čechách ovšem povýšení knížete narazilo jednak na závist velmožů, jednak na jejich uraženou ješitnost, že panovník o tažení do Itálie rozhodl bez nich, což opírali o Vladislavovo právní opomnutí, možná z jeho strany úmyslné. O co šlo? České zemské právo nebylo sice tehdy ještě právem psaným, nýbrž tradicím udržovaným právem zvykovým, leč právní řád v zemi existoval a novopecený

král Vladislav I. porušil jej tím, že se o svém úmyslu táhnout do Itálie předem neporadil se sněmem, to jest s velmoži. To mu sněm měl velmi za zlé. Účastníci sněmu, velmoži (užívající slova velmoži, vidíme v nich svobodné bojovníky vyššího řádu),¹⁷⁾ měli zejména proti biskupu Danielovi námitky značně bouřlivé, protože jej pokládali za strůjce celé té věci (v pozadí bouřlivých námitek nepochybně ovšem byly také obavy velmožů z možné emancipace církve).

Král však vyklouzl z toho všeho velmi obratně prohlásiv, že výprava je věcí jeho, a nikoliv věcí zemskou, že ji bude platit ze svých prostředků a že ty, kdo půjdou s ním, odmění nejenom penězi (to jest žoldem a kořistí), ale také hodnostmi, kdežto - tak král svoji řeč ukončil - ...kdo... spokojí se hraním se ženami a s nečinností, ať sedí doma, má k tomu moje svolení. Tímto způsobem získal král na svoji stranu zejména mezi mladými muži četné přívržence, neboť, jak nás zpravuje Vincencius, ... když toto Češi od svého krále uslyšeli, zuřivě se hnali do zbraně proti Milánu, a hlavně hlučně souhlasila panská mládež, k tomu odhodlaná. V jejich zpěvech a v jejich lečích se ozývalo obležení Milána... - V Čechách a patrně i na Moravě se tudíž zbrojilo k válce.

Vojsko Vladislavovo shromáždilo se v Praze a koncem května roku 1158 byl dán rozkaz k pochodu. Užší průvod krále Vladislava I. tvořili: Jeho mladší bratr vévoda Děpolt (snad již tehdy byl pánem územního údelu ve Vraclavsku, Chrudimsku, Čáslavsku a Kouřimsku, tudíž pánem v Čechách východních a ve východní části Čech středních), vyšehradský probošt Gervasius, hlavní poradce králův a jeho kancléř, biskup Daniel se svým zbrojným lidem¹⁸⁾ a se svými kaplany, mezi nimiž byl i kronikář výpravy, kanovník Vincencius.

Vojsko Čechů táhlo Plzeňskem a přes Šumavu k Řeznu, jehož okolí jím bylo strašně zloupeno, takže bylo jako předvoj výpravy vysláno dál, na jih k Innsbrucku a na Brenner. Když bylo prošlo průsmykem, pochodovalo vojsko jižním Tyrolskem přes Bozen, Brixen a Trident podél řeky Adige k Veroně, kde přechod na pravý břeh řeky usnadnil pontonový most, takže směr pochodu stočil se k západu. Vojsko utábořilo se západně od Verony mezi jezerem di Garda a městem Castelnovo di Garda a pustošilo opět kraj tak, že Veronští prosili, aby se táhlo dál ke Brescii, což se stalo, slibovalo to totiž další kořist. Brescia byla obležena, vzdala se a její bojovníci byli připojeni k vojsku císaře Friedricha, jehož valný voj dorazil se čtrnáctidenním prodlením.

pokračování v příštím čísle

Řezno. Starý obilný trh (Alter Kornmarkt). Vpravo věž, jejiž přízemí a první poschodí je původně karolinská falc, vlevo dvorec bavorských vévodů. Současný stav. Prodejná pohlednice.

Řezno. Románské stavby ve staré části města. Současný stav. Snímek: Jaroslav Teplý.

Řeka Adiže u Verony. Současný stav. Snímek Jaroslav Teplý.

Poznámky:

10. Palacký, František: Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě I - VI. Praha 1894 - 18964. Zde I, s. 9.
11. Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae I. Ed. Friedrich, Gustav. Praha 1904 - 1907, č. 180, s. 176 - 178, srv.: České dějiny I/2, Novotný, Václav: Od Břetislava I. do Přemysla I. Praha 1913, s. 880 - 885; srv.: Bláhová, Marie: Český stát v říšské politice, in: Velké dějiny zemí Koruny české I. Praha 1999, s. 602 - 608.
Nástupci Vladislavovi v letech 1174 - 1197 královského titulu z různých příčin neužívali, ale Vladislavův syn z druhého manželství s Juditou Durynskou, Přemysl (to jest Přemysl Otakar I.), užíval, v souladu s listinou Friedricha I. z 18. ledna 1158, titulu rex Boemorum beze všech skrupulí od samého počátku své-

ho panování v roce 1197, jsa si dobře vědom toho, že královský titul v souladu se shora citovanou listinou zdědil po otci. Protože však titul z roku 1158 nebyl potvrzen papežem a protože situace v Říši byla proměnlivá (viz pozn. 15), nechal si Přemysl I. královský titul několikrát potvrdit. Posledním potvrzením tohoto právního stavu za jeho vlády byla listina z 26. září 1212, vydaná vnukem Friedricha I. Barbarossy, sicilským a německým králem Friedrichem II., zvaná podle své pečete Zlatá bulla sicilská. Z titulu německého (v titulatuře listiny ovšem "římského" krále) rozšířil a znovu ji v roce 1348 potvrdil Karel IV.

12. Fontes rerum bohemicarum II. Ed. Emler, Josef. Praha 1875, s. 407 - 460, český překlad: Letopis Vincenciův a Jarlochův. Ed. Fiala, Zdeněk - Heřmánský, František. Praha 1957, s. 47 - 108.
13. Fontes rerum Bohemicarum V. Ed. Emler, Josef - Gebauer, Jan - Goll, Jaroslav. Praha 1893, s. 3 - 207 lat., 211 - 326 čes.; český překlad in: Kroniky doby Karla IV. Ed. Bláhová, Marie a kol. Praha 1987, s. 269 - 437, citované místo s. 332 - 333 týká se erbů stříbrného štítu s vlnicím se kosmým pruhem, jejiž Odolen, syn Strživův, měl dostat od krále Vladislava I. Je to erb Pětipeských z Chýš.
14. Hájek z Libočan, Václav: Kronika česká. Praha 1541, týž: Kronika česká. Praha 1819 - 1823 (replika vydání z roku 1541), týž: Kronika česká sv. I - IV. Ed. Flajšhans, Václav. Praha 1918 - 1933 (dovedeno do roku 1347), týž: Kronika česká. Ed. Kolár, Jaroslav. Praha 1981. (Výbor, do něhož kapitoly o roce 1158 nebyly pojaty a jenž pro náš účel je tudíž nepoužitelný.) Paprocký z Hlohol, Bartoloměj: Zrcadlo slavného Margkrabství moravského, v kterémž každý stav dávnost, vzácnost i povinnost svau uhlédá. Olomouc 1593, týž: Diadochos, id est successio, jinak posloupnost knížat a králův českých, biskupův a arcibiskupův pražských a všech stavův slavného království českého, to jest panského, rytířského a městského. Praha 1602, týž: Stambuch slezský, v kterémž hospodář s hostem o mnohých věcech spasilidených rozprávějí pod erby a rody starodávnych pánův a rytířstva knížetství horních v Slezý. Brno 1609. Beckovský, Jan: Poselkyně starých příběhů českých I. Praha 1700.
15. Šusta, Josef: Štaufové a papežská theokracie, in: Dějiny lidstva IV Středověk vrcholný a stárnoucí. Praha 1942, s. 208 n.
V Itálii dvanáctého století se přívržencům saských vévodů říkalo guelfové, odvozeno z jejich přízviska "die Welfen", přívržencům švábských vévodů (zvaných Štaufové či Hohenštaufové) říkalo se ghibellini, odvozeno z jejich rodového jména "die Waiblinger", což zase je utvořeno podle jejich rodového predikátu "von Waiblingen" (Waiblingen leží východně od Stuttgartu na levém břehu řeky Rems).
Dvorec předků Štaufů, zvaný "Wäscherschlossle", je na jižním okraji obce Wäscheneben, nedaleko odtud je na úbočí hory Staufen obec Hohenstaufen a nad ní neveliké zbytky stejnojmenného středověkého hradu; všechny tyto lokality leží severně a severovýchodně od Göppingen. (Německý pravopis "die Staufen", "die Hohenstaufen" užívám tam, kde jde o zeměpisné názvy, jinak se držím staršího tradičního počestěného pravopisu "Štaufové".)
Politika přemyslovských vévodů a pozdějších králů byla vždy víc jihoněmecká než severoněmecká a ve dvanáctém a třináctém století tudíž převážně ghibelinská, i když to občas, vzhledem k evropským souvislostem, byl tanec mezi vejci. Ke Štaufům srv. Lehmann, Johannes: Die Stauffer. Bindlach 1991.
16. Opll, Ferdinand: Fridrich Barbarossa. Praha-Litomyšl 2001, s. 44 - 70.
17. Jde o svobodné "bojovníky prvního a druhého řádu" (i bojovníci druhého řádu museli být lidé svobodní, protože svobodný muž měl právo nosit zbraň). Takto alespoň označuje příslušníky vojska k roku 1138 Kanovník vyšehradský slovy "...dux Sobieslaus primi et secundi ordinis militibus suis edicet..." - kníže Soběslav svým bojovníkům prvního i druhého řádu nařídil. - Fontes rerum Bohemicarum II. Ed. Emler, Josef. Praha 1875, s. 407 - 460, zde s. 229; český překlad: První pokračovatelé Kosmovi. Ed. Hrdina, Karel. Praha 1950², s. 42.
Lze tudíž již tehdy postihnout to, čemu v Čechách pro vrcholný středověk říkáme dualismus státní moci a pro co pro dobu mladší volíme termín stavovství a stavovský stát, čili stav, kdy panovník byl ve svých rozhodováních více či méně omezen velmoži. Nutnost, aby se kníže ohlížel na mínění velmožů, ovšem akcentuje Kosmas již pro století jedenácté a patrně je to věc ještě mnohem starší, sahající do kmenových dob, totiž že kmenový náčelník musel před vážnými rozhodnutími vyslechnout názor svobodných bojovníků. Obrana vlastního území byla samozřejmostí, ale tažení mimo hranice země bylo rozhodnutí velmi vážné a ne tak samozřejmé.
18. Zbrojnému průvodu biskupově, jehož byl zároveň velitelem, se divit nelze, protože duchovenstvo jedenáctého a dvanáctého století vystupovalo velmi často jako živel světský a bojovnícký. Popisuje to ku příkladu Kanovník vyšehradský, současník událostí; je to situace 18. února 1126 před samým započatím bitvy u Chlumce v Nakléřovském průsmyku, kdy je vojsko již sešikováno ke střetnutí s protivníkem: "...na sto velmožů českých i představených kostelů a kaplanů hlídalo kopí svatého Václava, stojíce s tasenou zbraní kolem dokola; jeden kaplan, ctnostný a urozený, jménem Vít, oděn jsa v drátěné košili a maje přílbu na hlavě jako Achilles, slze radostí, zvolal na své: Druhové a bratři, buďte stálí... - Fontes rerum Bohemicarum II, s. 407 - 460, zde 407 - 408; český překlad: První pokračovatelé Kosmovi. Ed. Hrdina, Karel. Praha 1950², s. 18 - 19, Pokračovatelé Kosmovi. Ed. Bláhová, Marie - Fiala, Zdeněk. Praha 1974, s. 39 - 40.

doc. PhDr. Jaroslav Teplý,
Katedra historických věd FHS

INFORMACE PRO ABSOLVENTY A PŘÁTELE UNIVERZITY

„Člověk je společenský tvor a byl zrozen pro společenství.“
(HOMO)SOCIALE ANIMAL ET IN COMMUNE GENITUS MUNDUM
Seneca (Be. VII, 1, 7)

Milí absolventi,
bývalí studenti univerzity či její předchůdkyně Vysoké školy chemicko-technologické,
všichni přátelé a příznivci Univerzity Pardubice,
Univerzita Pardubice by s Vámi ráda navázala těsnější vazby, a to prostřednictvím Klubu absolventů a přátel vysoké školy v Pardubicích, jehož záměrem je podpora činnosti a aktivit Univerzity Pardubice a udržování vazeb a kontaktů absolventů a přátel s univerzitou a jejími pracovišti, i mezi sebou navzájem.

Účelem naší vzájemné komunikace je:

- informování o činnosti a záměrech univerzity,
- pořádání informačních a přátelských setkání a dalších akcí,
- případně získávání materiální podpory pro činnost univerzity a jejích fakult.

Bližší informace o plánovaných aktivitách a možnosti spolupráce naleznete rovněž na Internetu na adrese: www.upce.cz v kapitole „alumni“.

Můžete s námi vejít v kontakt prostřednictvím e-mailové adresy: alumni@upce.cz.

Na fakultách Vám rádi případné dotazy zodpoví a pomohou:

- na Fakultě chemicko-technologické: Ing. Iva Ulbrichová (iva.ulbrichova@upce.cz)
- na Fakultě ekonomicko-správní: paní Ivana Veselá (ivana.vesela@upce.cz)
- na Dopravní fakultě Jana Pernera: Ing. Tatiana Molková, Ph.D. (tatiana.molkova@upce.cz),
- na Fakultě humanitních studií: Ing. Zora Führerová (zora.fuhrerova@upce.cz)
- přes telefonní ústřednu univerzity na tel. č. + 420-466 036 111.

Jaké jsou možnosti vzájemné spolupráce?

- zasílání univerzitního časopisu, který nese název Zpravodaj Univerzity Pardubice,
- uveřejnění Vašeho příspěvku v univerzitním časopise nebo na webových stránkách univerzity,
- prezentace produktů a služeb Vaší společnosti na univerzitě,
- účast na odborných přednáškách a akcích fakult a pracovišť univerzity,
- vystoupit s vlastní odbornou přednáškou na odborných pracovištích a katedrách fakult podle Vašeho profesního zaměření,
- účastnit se významných akademických slavností a akcí univerzity (např. udělování čestných titulů „doctor honoris causa“, slavnostních koncertů, vernisáží apod.),
- nabídnout brigádu studentům či pracovní příležitosti absolventům univerzity ve Vaší společnosti,
- podpora organizování společných odborných projektů či zakázek,
- poskytování odborných informací a odborných publikací vydávaných univerzitou,
- nabídnout stáže, odborné akce, exkurze studentů univerzity na Vašem pracovišti,
- pomoc při organizování absolventských srazů,
- získání upomínkových předmětů univerzity,
- intenzivnější vzájemná komunikace mezi členy klubu,
- finanční podpora činnosti univerzity,
- a další dle Vašeho zájmu.

TĚŠÍME SE NA SPOLUPRÁCI A PŘÍPADNÉ SETKÁNÍ S VÁMI.

Kontaktujte nás pomocí přiloženého registračního formuláře.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka Univerzity Pardubice, promotion@upce.cz

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravdělnou účelovou publikaci.

Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice, tel.:040-603 6555, fax:040-603 6361, E-mail: promotion@upce.cz,
Internet: <http://www.upce.cz>. Šéfredaktor: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: doc. Ing. Jan Čapek, CSc., Ing. Milena Foglarová, Ing. Jaroslav Kleprlík, Ph.D., PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. RNDr. Bohdan Linda, CSc., prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., prof. Ing. Ivan Pavlík, CSc., Ing. Iva Ulbrichová.

Grafická úprava a sazba: Ing. Alena Komárková. Tisk: Tiskárské středisko Univerzity Pardubice – září 2002 – náklad 1.200 ks